

Ministerul Lucrărilor Publice,
Dezvoltării și Administrației

***Raport de monitorizare (M4)
a implementării
Strategiei Naționale Anticorupție 2016 - 2020
la nivelul administrației publice locale
în anul 2019***

CUPRINS

I. Introducere	4
II. Scopul documentului	5
III. Analiza datelor disponibile	5
3.1. Situația privind Declarațiile de aderare	7
3.2. Situația privind Identificarea riscurilor și vulnerabilităților la corupție	10
3.3. Situația privind Planul de integritate	18
3.4. Situația referitoare la Raportul privind stadiul implementării SNA 2016-2020 în anul 2019	21
3.5. Situația privind Raportul de autoevaluare a măsurilor preventive anticorupție și indicatorii de evaluare (Anexa 3 - SNA)	26
IV. Asistență acordată autorităților administrației publice locale în implementarea prevederilor SNA 2016 -2020 de către MLPDA	31
4.1. Asistență tehnică directă și indirectă în implementarea prevederilor SNA.....	35
4.2. Prevenire prin educație la nivel local.....	36
V. Sprijinirea mecanismului de monitorizare a implementării SNA 2016-2020 la nivelul administrației publice locale	39
5.1. Misiuni de evaluare tematică.....	39
5.2. Platforme de cooperare a administrației publice locale	41
5.3. Raportul de monitorizare (M3) a implementării Strategiei Naționale Anticorupție 2016-2020 la nivelul administrației publice locale în anul 2018 (M3).....	42
VI. Promovarea integrității, transparenței și bunei guvernări la nivelul APL.....	43
6.1. Rețeaua Campionilor	43
6.2. Cazuri de bună practică.....	45
6.3. Parteneriatul pentru o guvernare deschisă (OGP).....	63
VII. Plan de acțiuni pentru anul 2020	64
VIII. Concluzii și recomandări	66

LISTA ABREVIERI

APL	administrație publică locală
DIBGPP	Direcția Integritate, Bună Guvernare și Politici Publice
MLPDA	Ministerul Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației
MJ	Ministerul Justiției
SNA	Strategia Națională Anticorupție
ST al SNA	Secretariatul Tehnic al Strategiei Naționale Anticorupție
UAT	unitate administrativ-teritorială
OGP	Open Government Partnership (Parteneriatul pentru o guvernare deschisă)

I. Introducere

Adoptată prin Hotărârea Guvernului nr. 583 din 10 august 2016, Strategia Națională Anticorupție 2016-2020 este un document strategic care menține abordarea strategiei anterioare (SNA 2012-2015) cu privire la implementare și monitorizare, și care își propune, totodată, să îmbunătățească aspectele care nu au funcționat.

În conformitate cu prevederile *Acordului de colaborare* dintre Ministerul Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației și Ministerul Justiției semnat în data de 08 noiembrie 2016, respectiv ale **Obiectivului general 6** din SNA 2016-2020 - **Obiectiv specific: Consolidarea integrității instituționale prin planuri dezvoltate pe baza analizei de risc și a standardelor de control managerial intern**, monitorizarea implementării prevederilor SNA 2016-2020 la nivelul administrației publice locale se realizează de către MLPDA, prin Direcția Integritate, Bună Guvernare și Politici Publice. Astfel, pornind de la raportările anuale transmise de către autoritățile și instituțiile administrației publice locale către MLPDA, DIBGPP, direcția de specialitate din cadrul ministerului, elaborează anual rapoarte centralizatoare, de monitorizare și evaluare a progreselor înregistrate în implementarea măsurilor anticorupție la nivel local.

În vederea întocmirii *Raportului de monitorizare (M4) a implementării Strategiei Naționale Anticorupție 2016-2020 la nivelul administrației publice locale în anul 2019*, MLPDA, prin adresa nr. 7847/21.01.2020 (Anexa 1), a solicitat președinților de consilii județene, precum și primarilor de municipii, orașe și comune transmiterea raportului anual privind stadiul implementării SNA 2016-2020 pentru perioada 1 ianuarie - 31 decembrie 2019. *Raportul referitor la stadiul implementării SNA 2016-2020 în anul 2019 la nivelul autorităților administrației publice locale* include următoarele elemente:

- **Un raport privind stadiul implementării măsurilor prevăzute în SNA** (model prezentat în Anexa 2), ce revin în sarcina fiecărei instituții, care cuprinde și stadiul realizării planului de integritate propriu;
- **Indicatorii de evaluare aferenți inventarului măsurilor de transparență instituțională și de prevenire a corupției** (Anexa 3 la SNA, Anexa 3 la prezentul raport).

Ca urmare a transmiterii de către autoritățile administrației publice locale a rapoartelor narrative aferente anului 2019 către MLPDA și în conformitate cu atribuțiile DIBGPP prevăzute în Regulamentul de Organizare și Funcționare a MLPDA, a fost elaborat prezentul *Raport de monitorizare (M4) a implementării Strategiei Naționale Anticorupție 2016-2020 la nivelul administrației publice locale în anul 2019*. Raportul de monitorizare (M4) prezintă situația

documentelor transmise de către unitățile administrativ-teritoriale cuprinzând informații aferente anului 2019, centralizate până la data de 1 aprilie 2020. De asemenea, în vederea identificării evoluției implementării SNA la nivel local, documentul prezintă comparativ informațiile cuprinse în:

- *Raportul de monitorizare (M3) a implementării Strategiei Naționale Anticorupție 2016-2020 la nivelul administrației publice locale în anul 2018;*
- *Raportul de monitorizare (M2) a implementării Strategiei Naționale Anticorupție 2016-2020 la nivelul administrației publice locale în anul 2017;*
- *Raportul de monitorizare (M1) a implementării Strategiei Naționale Anticorupție 2016-2020 la nivelul administrației publice locale în anul 2016;*
- *Raportul de monitorizare (R4) privind stadiul și impactul implementării SNA 2012-2015 la nivelul administrației publice locale în anul 2015 și comparativ pentru perioada 2012-2015.*

II. Scopul documentului

Scopul prezentului raport este acela de a reliefa evoluția stadiului de implementare a SNA 2016-2020 la nivelul unităților administrativ-teritoriale raportoare¹ prin realizarea unei **analize cantitative și calitative** a datelor centralizate de către DIBGPP din cadrul MLPDA în perioada de referință. Totodată, raportul de față ia în considerare atât informațiile incluse în M1, M2 și M3 pentru a identifica evoluția implementării strategiei la nivelul administrației publice locale, cât și datele prezentate în raportul R4 aferent SNA 2012-2015, pentru realizarea unei **analize comparative** cu situația finală corespunzătoare ciclului strategic anterior.

III. Analiza datelor disponibile

Această secțiune prezintă analiza cantitativă și calitativă a datelor anului 2019 colectate atât din punct de vedere al tipului de UAT (consilii județene, municipii, orașe, comune), pe județe și regiuni de dezvoltare, cât și comparativ cu perioada 2012-2015, respectiv 2016-2018. La nivelul României există un număr de 41 consilii județene, 109 municipii (103 municipii + 6 sectoare ale capitalei), 217 orașe și 2861 comune.

¹ Unitățile administrativ-teritoriale raportoare sunt acele UAT-uri care, la solicitările MLPDA în baza SNA 2016-2020, au transmis către DIBGPP cel puțin unul dintre rapoartele/ documentele prevăzute de legislația în vigoare.

Pornind de la documentele transmise de APL-uri până la data de 1 aprilie 2020 și centralizate la nivelul MLPDA - DIBGPP în fișiere pentru fiecare regiune, județ, respectiv UAT în parte, datele statistice colectate au fost integrate în macheta de analiză denumită *Baza de date APL SNA 2016-2020*². La fel ca și în anii precedenți, la nivelul anului 2019, în scopul simplificării și scurtării duratei procesului de elaborare, toate autoritățile administrației publice locale din cele 8 regiuni de dezvoltare au beneficiat de modelele elaborate la nivelul MLPDA - DIBGPP pentru toate tipurile de documente solicitate. În același timp, instituțiile care au solicitat responsabililor de regiuni³ sprijin în elaborarea/ completarea/ adaptarea documentelor de raportare sau asistență pentru implementarea măsurilor SNA, au beneficiat de sprijin prin telefon și prin e-mail.

Astfel, **analiza de tip cantitativ** urmărește prelucrarea și sintetizarea informațiilor cuprinse în documentele transmise de către UAT-uri, respectiv:

- ✓ documentele privind stadiul implementării SNA în perioada aferentă anului 2019 (declarația de aderare la SNA 2016 - 2020, planul de integritate pentru perioada 2016 - 2020 și analiza privind identificarea riscurilor și vulnerabilităților specifice instituției, precum și a măsurilor de remediere);
- ✓ evoluții înregistrate în implementarea SNA (Raportul narativ anual);
- ✓ raportul anual de autoevaluare a măsurilor preventive anticorupție și indicatorii de evaluare (Anexa 3 - SNA).

Analiza de tip calitativ este utilizată pentru a reliefa evoluțiile înregistrate de către UAT-uri în implementarea SNA 2016-2020 în perioada de raportare, respectiv activitățile realizate în cursul anului 2019 în vederea implementării măsurilor din planurile de integritate, menționarea acelor incidente de integritate regăsite în rapoartele UAT-urilor, precum și măsurile de remediere întreprinse (în cazul în care au fost înregistrate astfel de situații), identificarea bunelor practici, dar și a problemelor întâmpinate în implementarea SNA.

Prin analiza comparativă se măsoară, din punct de vedere cantitativ, evoluțiile raportărilor privind implementarea SNA 2016-2020 la nivelul APL, după mai multe criterii, realizându-se astfel situații comparative privind raportarea:

- ✓ la tip de UAT (consilii județene, municipii, orașe, comune);
- ✓ la tip de documente solicitate (raport narativ, declarații de aderare, planuri de integritate, analiza privind identificarea riscurilor și vulnerabilităților specifice instituției, precum și a măsurilor de remediere, Anexa 3 la SNA);
- ✓ în funcție de județe și regiuni de dezvoltare;
- ✓ aferentă perioadei 2012-2015, respectiv 2016-2018.

² Acest document reprezintă fundamentul situațiilor statistice prezentate în continuare.

³ La nivelul DIBGPP din cadrul MLPDA au fost desemnați responsabili pentru fiecare regiune de dezvoltare în parte, în scopul sprijinirii autorităților administrației publice locale în activitatea de implementare a Strategiei Naționale Anticorupție

Informațiile utilizate pentru realizarea acestei secțiuni se regăsesc în:

- ✓ datele agregate de către MLPDA - DIBGPP în documentul *MSExcels Bază de date APL 2020* actualizat până la data de 1 aprilie 2020 (Anexa 5 - format electronic);
- ✓ documentele centralizate la nivelul MLPDA - DIBGPP în fișiere aferente fiecărei regiuni, județ, tip de UAT, respectiv fiecărui UAT în parte;
- ✓ informațiile analizate și concluziile aferente *Rapoartelor de monitorizare - R4, M1, M2 și M3*.

3.1. Situația privind Declarațiile de aderare⁴

Din datele colectate până la 1 aprilie 2020 rezultă că, în actualul ciclu strategic SNA 2016-2020, un număr de **1720 unități administrativ-teritoriale** din totalul de **3228** au aderat la valorile SNA și au transmis declarația de aderare către MLPDA - DIBGPP. Astfel, la data redactării prezentului raport, rata de aderare la SNA 2016-2020 este de **53,28%**.

Spre deosebire de situația aferentă SNA 2012 - 2015, când gradul de aderare pentru

întreaga durată de implementare a strategiei (4 ani) a fost de **16,17%**, în prezentul ciclu strategic se constată o creștere semnificativă a ratei de aderare, peste jumătate (**53,28%**) din totalul de 3228 de UAT-uri aderând la SNA 2016-2020. Așadar, se constată o mobilizare mai eficientă din partea autorităților administrației publice locale în procesul de implementare a noii strategii comparativ cu perioada 2012-2015. De asemenea, luând în considerare rapoartele de monitorizare aferente SNA 2016-2020, se constată o creștere de aproximativ 4% pe an a gradului de aderare: de la 41,79% (M1), la 45,20% (M2), 49,88% (M3), respectiv 53,28% (prezentul M).

Analiza datelor colectate, în funcție de tipul de UAT, prezintă următoarea situație a aderării la valorile SNA comparativ cu strategia anterioară:

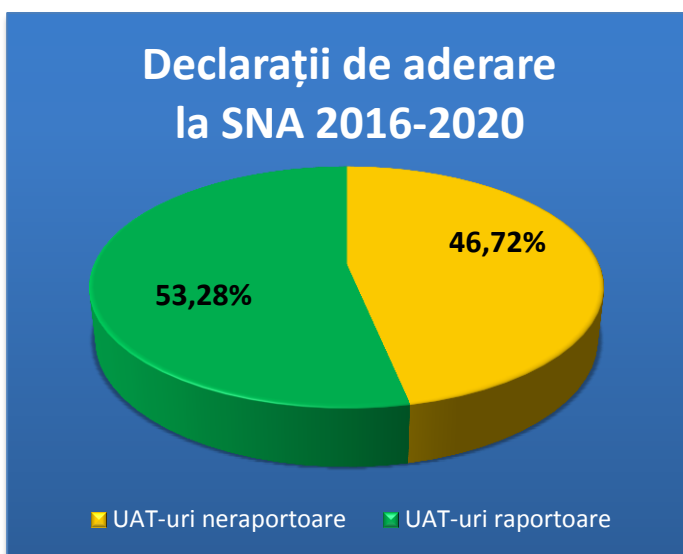

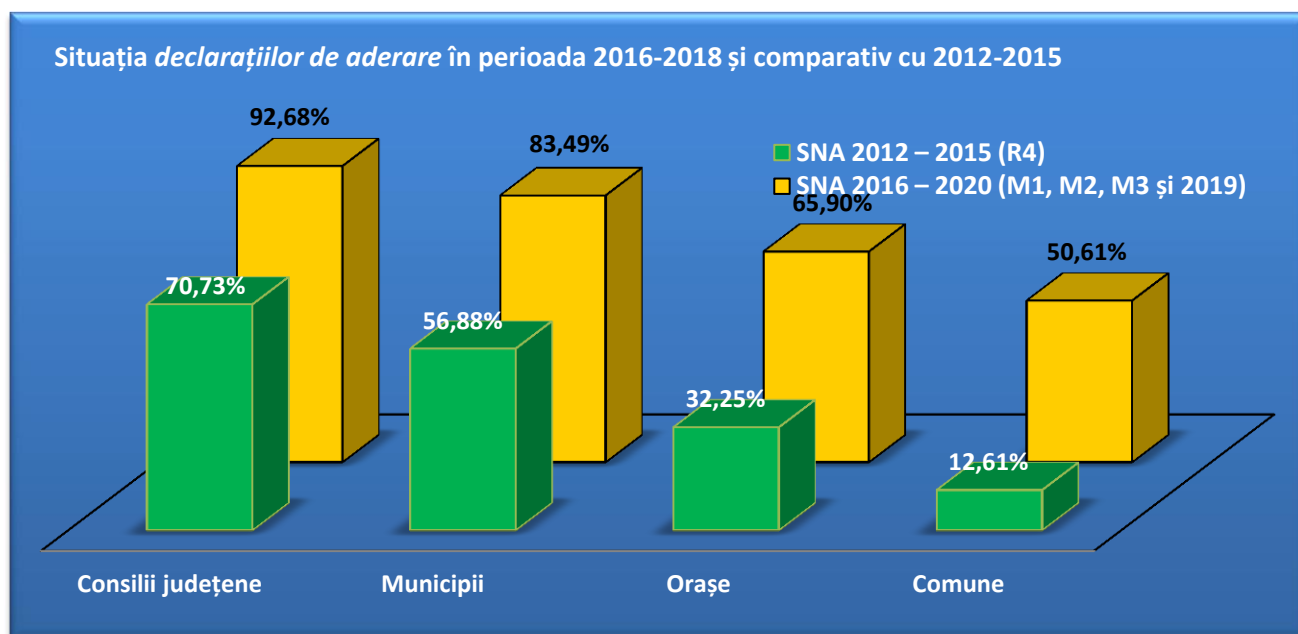
Figura 1. Situația declarațiilor de aderare SNA 2016-2020

⁴ Situația detaliată a tuturor celor 3228 de UAT-uri în ceea ce privește elaborarea și transmiterea declarațiilor de aderare este prezentată în Anexa 5.

Declarații de aderare adoptate și transmise către MLPDA	Consilii județene (41)		Municipii (109)		Orașe (217)		Comune (2861)	
	Număr	Procent	Număr	Procent	Număr	Procent	Număr	Procent
SNA 2016 - 2020	38	92,68%	91	83,49%	143	65,90%	1448	50,61%
SNA 2012 - 2015 (R4)	29	70,73%	62	56,88%	70	32,25%	361	12,61%

Tabelul 1. Declarații de aderare la SNA 2016-2020 adoptate și transmise către MLPDA până în la data de 12.03.2020

În graficul următor se poate observa o creștere a gradului de aderare în funcție de tipul de UAT, respectiv de la 50,61% la nivelul comunelor la 92,68% la nivelul consiliilor județene.

Graficul 1. Situația declarațiilor de aderare, în funcție de tipul de UAT

Trendul crescător al gradului de aderare în funcție de tipul de UAT poate fi explicat de faptul că la nivelul instituțiilor cu aparate administrative mai dezvoltate (consilii județene, primării de municipii) există resurse umane, financiare și materiale adecvate pentru susținerea acțiunilor prevăzute de mecanismul de monitorizare a implementării prevederilor SNA, față de primăriile de comune și orașe. Totodată, trebuie menționat faptul că actualul exercițiu financiar 2014-2020 al UE a permis consiliilor județene și primăriilor de municipii accesarea de fonduri nerambursabile, prin POCA, în vederea implementării măsurilor prevăzute de SNA 2016-2020.

Și la nivelul anului 2019, după cum a fost consemnat și în cadrul rapoartelor de monitorizare anterioare, sunt înregistrate discrepanțe între gradul de aderare la nivelul diferitelor tipuri de UAT-uri.

Ilustrația 1. Situația declarațiilor de aderare SNA 2016-2020 la nivel de județ

Din analiza situației finale, prezentată în ilustrația de mai sus, referitoare la transmiterea declarațiilor de aderare la nivelul fiecărui județ în parte, se constată următoarele:

- În București toate cele 6 sectoare și primăria municipiului au aderat la valorile SNA 2016-2020;
- cea mai ridicată rată de aderare se prezintă la nivelul județului Iași - 74,75% (cu peste 20% mai mare față de anul precedent);
- în continuare, cea mai scăzută rată de aderare se constată la nivelul județului Caraș-Severin - 29,49%, respectiv doar 23 din cele 78 de unități administrativ-teritoriale componente ale județului au adoptat și transmis declarația de aderare la valorile SNA.

În tabelul de mai jos, se observă că, în ceea ce privește transmiterea declarațiilor de aderare la nivelul regiunilor de dezvoltare, Regiunea Sud-Est înregistrează un maximum de 59,09%, iar Regiunea Vest un minimum de 43,12%.

	Total UAT-uri componente	Total UAT-uri rapoarte	Procent raportare
Regiunea Sud - Est (BR, BZ, CT, GL, TL, VN)	396	234	59,09%
Regiunea Centru (AB, BV, CV, HR, MS, SB)	420	245	58,33%
Regiunea București - Ilfov	48	27	56,25%
Regiunea Nord - Est (BC, BT, IS,NT, SV, VS)	558	318	55,91%
Regiunea Sud - Muntenia (AG, CL, DB, GR, IL, PH, TR)	574	315	54,88%
Regiunea Nord - Vest (BH, BN, CJ, MM, SM, SJ)	452	226	50,00%
Regiunea Sud - Vest Oltenia (DJ, GJ, MH, OT, VL)	453	214	47,24%
Regiunea Vest (AR, CS, HD, TM)	327	141	43,12%

Tabelul 2. Situația declarațiilor de aderare SNA 2016-2020 la nivel de regiune

Din analiza situațiilor statistice, comparativ cu situația înregistrată în anul 2018 în M3, reiese o creștere a gradului de aderare la valorile SNA 2016 - 2020 în anul 2019 la nivelul tuturor regiunilor de dezvoltare. Față de situația prezentată în M3, evoluția gradului de aderare la SNA 2016 - 2020 la nivel de regiuni se prezintă astfel:

	Procent raportare 2018 (M3)	Procent raportare 2019 (M4)	Evoluție (%)
Regiunea Nord - Est (BC, BT, IS, NT, SV, VS)	51,57%	56,99%	+5,42%
Regiunea Sud - Est (BR, BZ, CT, GL, TL, VN)	55,05%	59,09 %	+4,04%
Regiunea Sud Muntenia (AG, CL, DB, GR, IL, PH, TR)	51,57%	54,88%	+3,31%
Regiunea Sud-Vest Oltenia (DJ, GJ, MH, OT, VL)	47,02%	47,24%	+0,22%
Regiunea Vest (AR, CS, HD, TM)	41,28%	43,12%	+1,84%
Regiunea Nord-Vest (BH, BN, CJ, MM, SM, SJ)	46,02%	50,00%	+3,98%
Regiunea Centru (AB, BV, CV, HR, MS, SB)	54,52%	58,33%	+3,81%
Regiunea București-Ilfov	52,08%	56,25%	+4,17%

Tabelul 3. Evoluția situației *declarațiilor de aderare SNA 2016-2020* la nivel de regiune în anul 2019

Din punct de vedere **calitativ**, la nivelul anului 2019 nu s-au constatat diferențe majore față de anii precedenți în ceea ce privește redactarea documentului privind **aderarea la valorile fundamentale, principiile, obiectivele și mecanismul de monitorizare a Strategiei Naționale Anticorupție 2016 - 2020** de către autoritățile administrației publice locale. Majoritatea instituțiilor au preluat modelul de declarație transmis de către MLPDA - DIBGPP, iar o parte dintre acestea au ținut cont de recomandare și le-au publicat pe site-ul instituției.

3.2. Situația privind Identificarea riscurilor și vulnerabilităților la corupție

Identificarea riscurilor și vulnerabilităților specifice instituției este o activitate specifică SNA 2016-2020, cuprinsă în cadrul obiectivului specific „Consolidarea integrității instituționale prin planuri dezvoltate pe baza analizei de risc și a standardelor de control managerial intern” al obiectivului general 6 al SNA 2016-2020.

Până la data redactării prezentului raport, **661** de primării și consilii județene din totalul de **3228** au elaborat și transmis către MLPDA documentele privind identificarea riscurilor și a vulnerabilităților la corupție, precum și a măsurilor de remediere, ceea ce reprezintă un grad de raportare de **20,48%**.

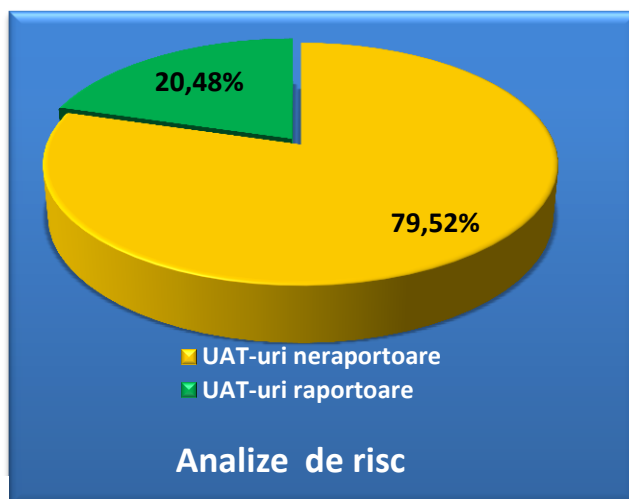

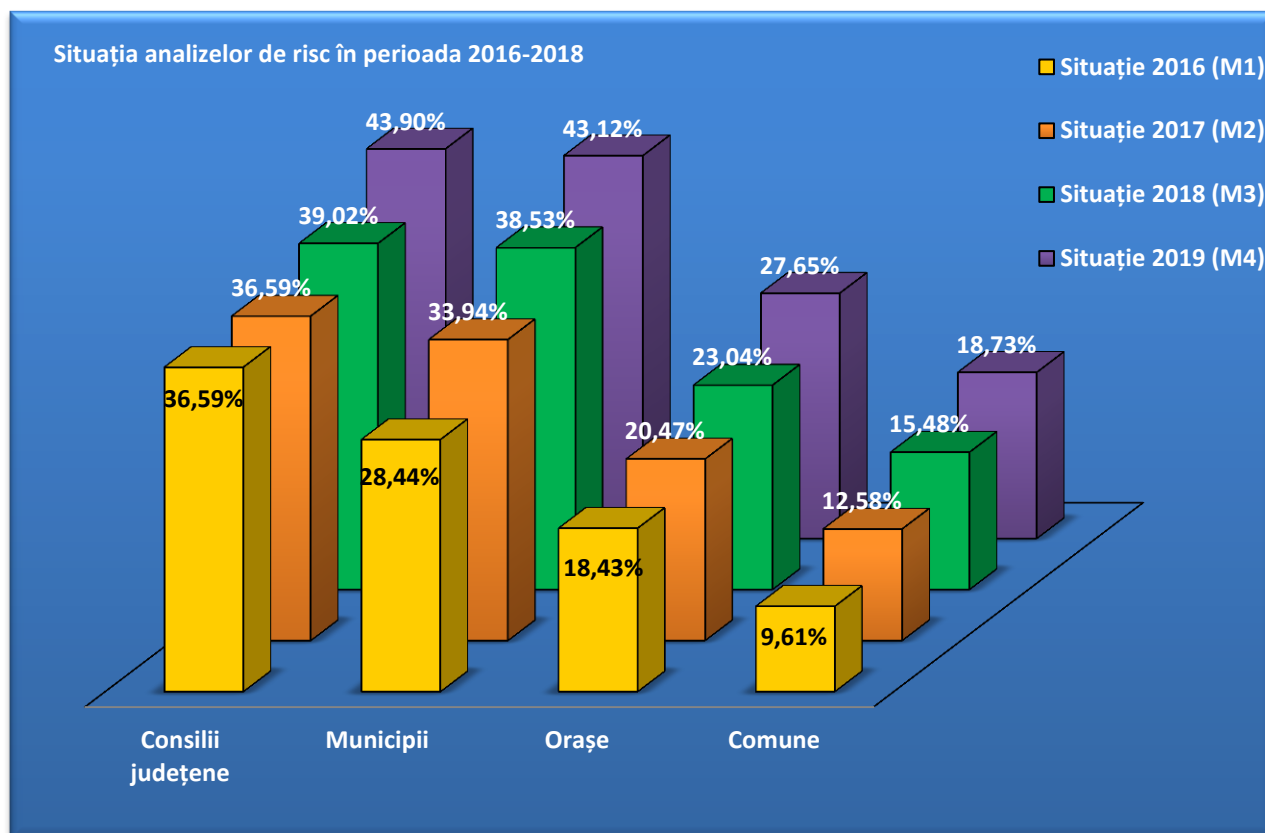
Figura 2. Situația *analizelor de risc*

Din analiza datelor colectate⁵ și comparativ cu situația înregistrată în anii 2016, 2017 și 2018, conform rapoartelor de monitorizare anterioare (M1, M2, M3), în funcție de tipul de UAT situația se prezintă astfel:

Analize riscuri transmise către MLPDA	Consilii județene (41)		Municipii (109)		Orașe (217)		Comune (2861)	
	Număr	Procent	Număr	Procent	Număr	Procent	Număr	Procent
2019 (M4)	18	43,90%	46	42,20%	60	27,64%	536	18,73%
2018 (M3)	16	39,02%	42	38,53%	50	23,04%	443	15,48%
2017 (M2)	15	36,59%	37	33,94%	45	20,47%	360	12,58%
2016 (M1)	15	36,59%	31	28,44%	40	18,43%	275	9,61%

Tabelul 4. Analize de riscuri transmise către MLPDA până în la data de 12.03.2020

Din reprezentarea grafică a analizei datelor procentuale (Graficul 2), după cum a fost consemnat și în subcapitolul anterior, se constată că **rata de raportare crește în funcție de tipul de UAT**, respectiv de la cel mai scăzut (18,73%) la nivelul comunelor la cel mai ridicat la nivelul consiliilor județene (43,90%). Comparativ cu situația prezentată în M3, se constată o creștere între 3,2% și 4,8% a gradului de transmitere de către APL-uri a documentelor privind identificarea riscurilor și a vulnerabilităților la corupție, precum și a măsurilor de remediere.

Graficul 2. Situația analizelor de riscuri, în funcție de tipul de UAT, în perioada 2016-2018

⁵ În Anexa 5 este prezentată situația detaliată a tuturor celor 3228 de UAT-uri în ceea ce privește elaborarea și transmiterea analizelor de risc.

În ceea ce privește raportarea documentelor referitoare la identificarea riscurilor și a vulnerabilităților la corupție, precum și a măsurilor de remediere, situația detaliată pe județe din ilustrația de pe pagina alăturată, ne arată faptul că **județul Sibiu înregistrează cel mai ridicat grad de transmitere a documentelor privind analiza riscurilor, respectiv 44,62%**, iar **județul Cluj înregistrează cel mai scăzut grad de raportare: 6,10%**.

Această analiză comparativă nu include și Municipiul București, în cazul căruia gradul de transmitere a analizelor de risc a fost de **71,43%**.

Ilustrația 2. Situația analizelor de riscuri la nivel de județ

Din situația privind elaborarea și transmiterea analizelor de riscuri la nivelul regiunilor de dezvoltare, expusă în tabelul de pe pagina alăturată, se constată că Regiunea București-Ilfov prezintă un maximum de 35,42% (cu peste 8 procente mai mare față de anul 2018), iar Regiunea Nord-Vest un minimum de 13,05%.

	Total UAT-uri componente	Total UAT-uri raportoare	Procent raportare
Regiunea București - Ilfov	48	17	35,42%
Regiunea Centru (AB, BV, CV, HR, MS, SB)	420	100	23,81%
Regiunea Sud - Muntenia (AG, CL, DB, GR, IL, PH, TR)	574	97	16,90%
Regiunea Nord - Est (BC, BT, IS, NT, SV, VS)	558	132	23,66%
Regiunea Sud - Est (BR, BZ, CT, GL, TL, VN)	396	113	28,54%
Regiunea Nord - Vest (BH, BN, CJ, MM, SM, SJ)	452	59	13,05%
Regiunea Vest (AR, CS, HD, TM)	327	68	20,80%
Regiunea Sud - Vest Oltenia (DJ, GJ, MH, OT, VL)	453	75	16,56%

Tabelul 5. Situația analizelor de riscuri la nivel de regiune

De asemenea, din analiza tabelului ante-menționat, se poate constata că, la nivelul anului 2019 comparativ cu anul 2018, toate regiunile de dezvoltare înregistrează o creștere a gradului de transmitere a documentelor privind analiza riscurilor.

	Procent raportare 2018 (M3)	Procent raportare 2019 (M4)	Evoluție (%)
Regiunea Nord - Est (BC, BT, IS,NT, SV, VS)	16,49%	23,66%	+7,17%
Regiunea Sud - Est (BR, BZ, CT, GL, TL, VN)	21,21%	28,54%	+7,33%
Regiunea Sud Muntenia (AG, CL, DB, GR, IL, PH, TR)	14,98%	16,90%	+1,92%
Regiunea Sud - Vest Oltenia (DJ, GJ, MH, OT, VL)	15,45%	16,56%	+1,11%
Regiunea Vest (AR, CS, HD, TM)	18,04%	20,80%	+2,76%
Regiunea Nord-Vest (BH, BN, CJ, MM, SM, SJ)	12,61%	13,05%	+0,44%
Regiunea Centru (AB, BV, CV, HR, MS, SB)	21,43%	23,81%	+2,38%
Regiunea București - Ilfov	27,08%	35,42%	+8,34%

Tabelul 6. Evoluția situației analizelor de riscuri la nivel de regiune în anul 2019

În urma analizei calitative a documentelor transmise în cursul anului 2019, nu s-au constatat diferențe majore față de anii precedenți în ceea ce privește redactarea acestor analize de riscuri. Astfel, deși pentru realizarea acestei activități⁶, MLPDA prin DIBGPP a pus la dispoziția tuturor autorităților administrației publice locale o metodologie⁷ care să faciliteze analiza riscurilor și vulnerabilităților la corupție și a oferit asistență în implementarea acesteia, **gradul de transmitere a documentelor aferente acestei acțiuni este în continuare scăzut**. De asemenea, ca și în anii precedenți, din analiza documentelor transmise de către UAT-urile raportoare a reieșit faptul că, o mare parte din autoritățile administrației publice locale au preluat întocmai modelele transmise de către MLPDA - DIBGPP, fără a le adapta specificului instituției, ceea ce denotă fie formalism, fie neînțelegerea modului de aplicare a instrumentului.

Ținând cont de datele cantitative prezentate, putem spune că autoritățile administrației publice locale întâmpină dificultăți în elaborarea acestei analize și în al patrulea an de implementare a SNA 2016-2020. Astfel, și la nivelul anului 2019, reiterăm concluzia consemnată în raportările anterioare (M1, M2 și M3), conform căreia majoritatea autorităților administrației publice locale fie nu au înțeles suficient de bine ce au de făcut pentru a realiza această analiză, fie au considerat că pot elabora planul de integritate fără a realiza o analiză care să le ofere indicii clare cu privire la măsurile pe care ar trebui să le cuprindă în plan și care ar veni în sprijinul reducerii/eliminării riscurilor și vulnerabilităților la corupție. Astfel, **abordarea formală a**

⁶ Acțiunea principală nr. 3. Identificarea riscurilor și a vulnerabilităților specifice instituției.

⁷ Metodologia de identificare a riscurilor și vulnerabilităților la nivelul administrației publice locale și modele de completare a tabelelor prezentate în metodologie sunt disponibile și pot fi consultate pe site-ul ministerului, în cadrul secțiunii dedicate: <http://MLPDA.ro/sna-2016-2020>
Instrumentul a fost elaborat în anul 2014 și implementat în perioada 2014 - 2016 la nivelul a 79 de unități administrativ - teritoriale. Lista UAT-urilor care au implementat metodologia de identificare a riscurilor și vulnerabilităților la corupție se regăsește în Anexa 6 la R4 (<http://MLPDA.ro/-5197/-1878/-8772>).

problematicii SNA, pe de o parte, și informarea/ instruirea preară în domeniu a personalului din administrația publică locală, pe de altă parte, rămân în continuare deficiențe de abordat în procesul de prevenire a corupției la nivel locale.

Trebuie menționat faptul că, în cadrul activității de asistență tehnică directă și indirectă susținută de direcția de specialitate de la nivelul MLPDA în cursul anului 2019, acest aspect al neînțelegerii instrumentului a fost semnalat de numeroși responsabili SNA de la nivelul UAT-urilor. De exemplu au fost raportate cazuri în care deși lista atribuțiilor (Anexa A) de la nivelul instituției a fost elaborată corect, aceasta nu a fost corelată cu raportul de evaluare a riscurilor și vulnerabilităților la corupție și a măsurilor de remediere (Anexa C), fiind necesară revizuirea celor două documente. În alte cazuri Anexa C a fost transmisă fără întocmirea listei de atribuții, fiind necesară refacerea documentului conform metodologiei.

O altă concluzie care se desprinde din analiza documentelor referitoare la identificarea vulnerabilităților la corupție transmise de UAT-uri este aceea că un număr foarte mic dintre UAT-urile care au transmis situația implementării metodologiei de identificare a riscurilor și vulnerabilităților la corupție, **au parcurs toate cele trei etape prevăzute de metodologie.**

De asemenea, din analiza datelor colectate și a activității de asistență tehnică directă și indirectă, reiese că se impune în continuare instruirea personalului de la nivelul autorităților administrației publice locale pentru identificarea riscurilor și vulnerabilităților la corupție, precum și a măsurilor de remediere a acestora, astfel încât acesta să înțeleagă instrumentul de lucru (metodologia de identificare a riscurilor și vulnerabilităților la corupție) care le-a fost pus la dispoziție și să-l poată utiliza să elaboreze analize de risc specifice instituției. În caz contrar, **există riscul ca întregul proces de identificare a riscurilor și vulnerabilităților la corupție, precum și a măsurilor de remediere să fie un exercițiu cu un caracter formal.**

În acest context, este de menționat recomandarea raportului de audit intern realizat în cursul anului 2019 la nivelul Direcției Integritate, Bună Guvernare și Politici Publice, respectiv: „Atâta timp cât Guvernul României consideră a fi prioritare/ strategice implementarea măsurilor cuprinse în SNA, auditorii consideră că managementul DIBGPP și managementul MDRAP ar putea pune în discuție și stabili dacă este cazul aplicarea unor eventuale condiționări a alocării fondurilor publice către instituțiile administrației publice locale și centrale de îndeplinirea anumitor prevederi cuprinse în Strategia Națională Anticorupție”.

La nivelul celor 8 regiuni de dezvoltare, din analiza documentelor transmise de către autoritățile locale raportoare cu privire la **atribuțiile care pot prezenta un potențial risc ridicat, respectiv un grad mediu de risc la corupție**, a reieșit următoarea situație:

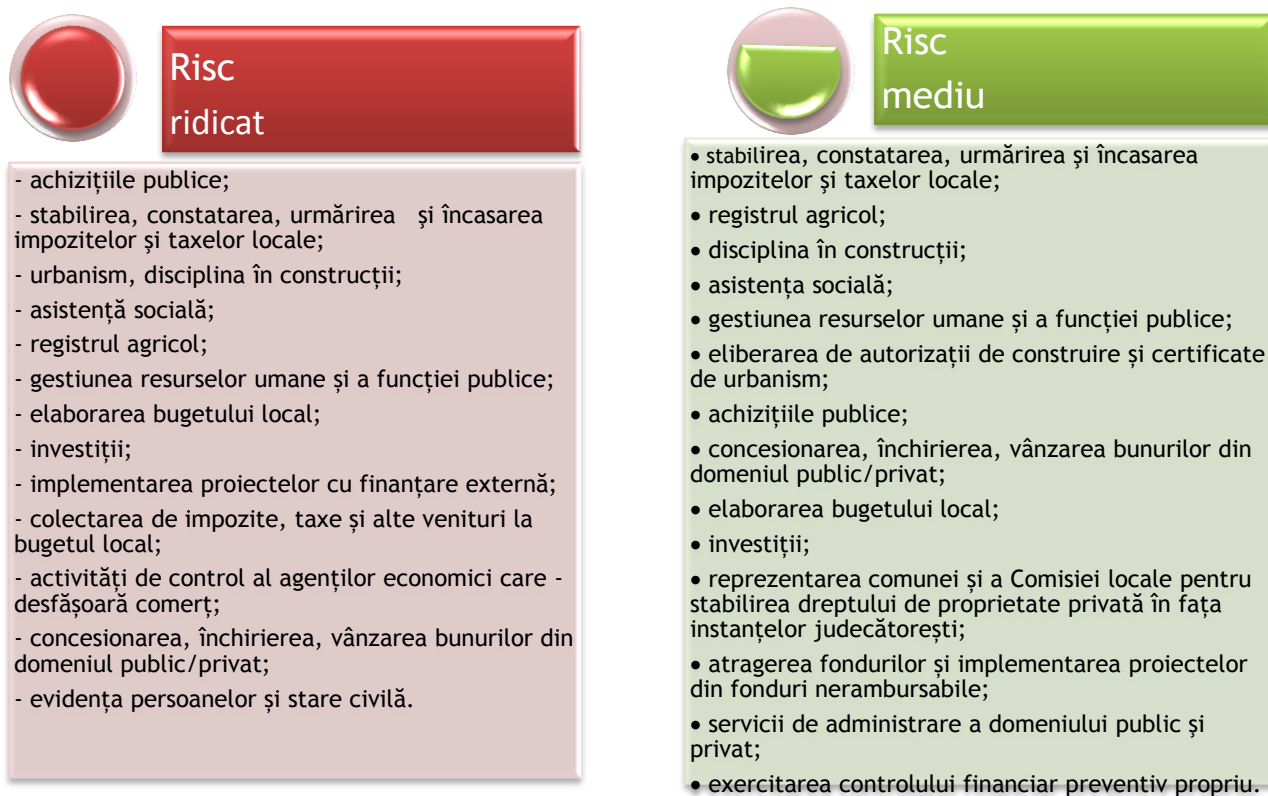

Figura 3. Atribuțiile care pot prezenta un potențial risc ridicat, respectiv un grad mediu de risc la corupție

După cum se poate observa din situația prezentată, dar și din rapoartele de monitorizare anterioare, o parte dintre autoritățile locale au inclus anumite atribuții (cum ar fi: achizițiile publice, asistență socială, registrul agricol, disciplina în construcții, gestiunea resurselor umane și a funcției publice, elaborarea bugetului local etc.) în categoria atribuțiilor cu risc mare la corupție, în timp ce altele au inclus aceste atribuții în categoria celor cu risc mediu/scăzut la corupție. La fel ca și în cazul altor secțiuni din acest raport, acest aspect subliniază existența unor diferențe de la o instituție la alta în ceea ce privește organizarea, funcționarea, relațiile cu beneficiarii serviciilor publice, precum și faptul că, odată identificate aceste riscuri, la nivelul unor instituții pot fi implementate măsuri de prevenire în respectivele domenii.

În tabelul de pe pagina alăturată, sunt prezentate atât cele mai frecvente **cauze** invocate de autoritățile administrației publice locale care au determinat încadrarea atribuțiilor enumerate mai sus ca având un grad de corupție ridicat sau mediu, cât și **măsurile de remediere** a riscurilor și vulnerabilităților la corupție evidențiate de autoritățile administrației publice în rapoartele de evaluare elaborate:

	CAUZE	MĂSURI DE REMEDIERE
RESURSE UMANE	<ul style="list-style-type: none">▪ persoane cu pregătire profesională necorespunzătoare;▪ lipsa personalului specializat în domeniul legislației privind achizițiile publice;▪ neîndeplinirea cu profesionalism și corectitudine a atribuțiilor;▪ necesitatea efectuării unui număr mare de anchete sociale în termene foarte mici cu un număr redus de personal.	<ul style="list-style-type: none">▪ recrutare de personal pentru ocuparea posturilor vacante;▪ participarea periodică la cursuri de formare și perfecționare profesională;▪ conștientizarea funcționarilor publici cu privire la sancțiunile care li se pot aplica în cazul descoperii ulterioare a îndeplinirii defectuoase a atribuțiilor de serviciu.
DE NATURĂ ORGANIZATORICĂ/ MANAGEMENT AL INSTITUȚIEI	<ul style="list-style-type: none">▪ supraîncărcarea personalului cu sarcini aferente posturilor vacante;▪ lipsa unui program de audit intern;▪ lipsa sistemului de monitorizare a activității privind disciplina în autorizarea executării lucrărilor de construcții;▪ contracte cu clauze neclare.	<ul style="list-style-type: none">▪ conștientizare în domeniul eticii și integrității profesionale;▪ redimensionarea atribuțiilor din fișele de post ale personalului;▪ audit intern și extern;▪ înțierea unui sistem de monitorizare a activității funcționarilor publici cu atribuții de control în domeniul disciplinei în urbanism și amenajarea teritoriului;▪ efectuarea de vizite trimestriale la fiecare gospodărie pentru completarea la zi a registrului agricol, atât pe suport de hârtie, cât și în format electronic, precum și a centralizării datelor din acestea, în conformitate cu prevederile legale în vigoare;▪ disciplinarea activității de construire, stoparea construcțiilor realizate fără autorizație de construire, încă din fază incipientă.
DE NATURĂ FINANCIARĂ⁸	<ul style="list-style-type: none">▪ lipsa unor criterii de salarizare bazate pe criterii de profesionalism;▪ buget insuficient;▪ insuficienta motivare materială a personalului.	<ul style="list-style-type: none">▪ salarizarea corespunzătoare a muncii

⁸ După cum a fost menționat și în cadrul M2, și în prezent se remarcă faptul că, în pofida creșterilor salariale de la nivelul administrației publice locale din ultima perioadă, problemele de natură financiară sunt în continuare invocate de către lucrătorii de la nivel local.

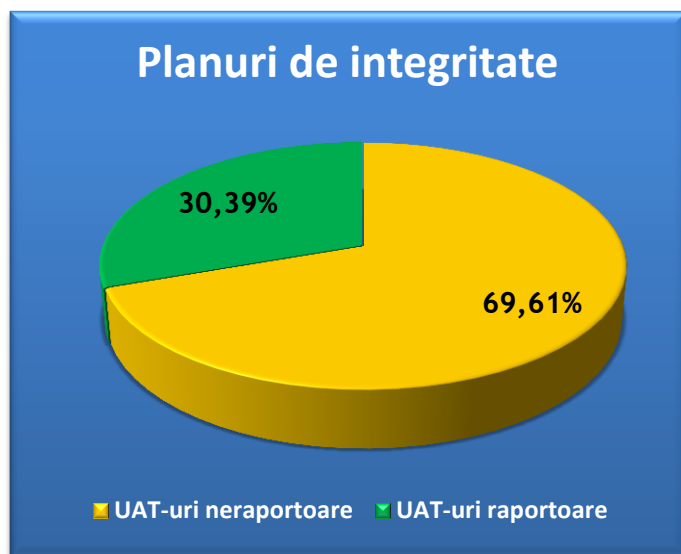
DE NATURĂ EXTERNĂ

▪ modificările legislative, necorelarea actelor normative;▪ intervenția factorilor externi;▪ construcții realizate fără respectarea prevederilor autorizației de construire, realizarea unor construcții în zone cu restricții sau care necesită condiții și avize speciale de construire;▪ nedeclararea de către cetățean a suprafețelor reale - terenuri și clădiri;▪ necompletarea la timp a registrului agricol;▪ lipsa unor pârghii de constrângere a cetățenilor pentru a fi determinați să declare periodic modificările în ceea ce privește datele înscrise în registrele agricole;▪ furnizarea de către cetățeni a unor informații false pentru obținerea de subvenții;▪ ajutoare necuvenite.	▪ prevenirea și îndrumarea tuturor persoanelor sau firmelor care execută activități de construire în scopul respectării legislației în construcții, a normelor urbanistice aprobate;▪ verificarea din surse alternative a informațiilor oferite de subiecții anchetelor sociale.

Tabelul 7. Cauze și propuneri de măsuri de remediere a riscurilor și vulnerabilităților la corupție evidențiate de autoritățile administrației publice în rapoartele de evaluare

3.3. Situația privind Planul de integritate⁹

> Planul de integritate al instituției este un document care trebuie să detalieze măsurile din SNA 2016-2020 aplicabile fiecărei instituții în mod particularizat, în funcție de riscurile, vulnerabilitățile și nevoile de intervenție specifice identificate. Documentul trebuie să aibă un caracter concret și realist, sens în care este utilă și o estimare bugetară a activităților incluse. Întrucât planul de integritate are caracterul unui act normativ (fiind adoptat prin ordin sau decizie a șefului instituției), este recomandată respectarea dispozițiilor legale privind transparența decizională.

Până în prezent, un număr de **981 de UAT-uri** au elaborat și transmis planurile de integritate către structura responsabilă din cadrul MLPDA, ceea ce reprezintă **30,39%** din totalul de **3228 de UAT-uri** (figura 4).

După declarațiile de aderare, și în cazul acestui document se observă o mai bună mobilizarea a UAT-urilor față de ciclul

Figura 4. Situația planurilor de integritate

strategic anterior. Astfel, în cadrul prezentei strategii, se constată o creștere cu **9,36%** față de cele **21,03%** consemnate pe parcursul celor patru ani de implementare a SNA 2012-2015, când doar **679 de UAT-uri** au elaborat și transmis planurile sectoriale.

Față de anii precedenți, se observă că dintre cele **981 de UAT-uri** care au elaborat și au transmis planurile de integritate, doar **661** au procedat și la analiza riscurilor. Astfel, putem spune că o treime dintre UAT-urile la nivelul cărora au fost elaborate planuri de integritate nu și-au fundamentat aceste documente pe baza analizei de riscuri, vulnerabilități și nevoi de intervenție specifice. Această situație, după cum a fost consemnat și în rapoartele anterioare (M1, M2, M3), poate fi explicată prin faptul că analiza riscurilor este considerată o etapă greoaie și dificil de parcurs, nefiind însă suficient înțeleasă importanța acestui demers. Astfel, poate fi explicat gradul scăzut de transmitere a planurilor de integritate, diferit în mod semnificativ față de cel al adoptării declarațiilor de aderare.

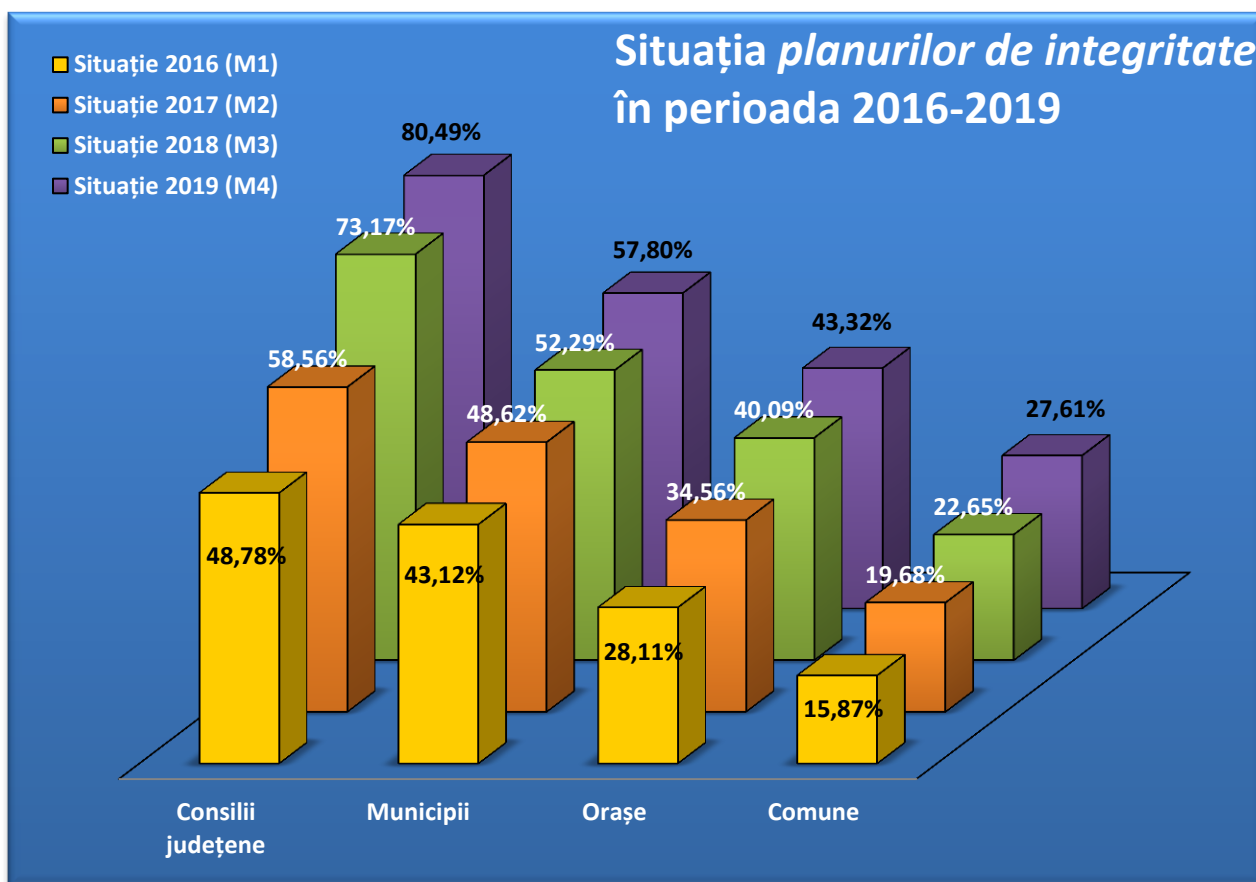
⁹ Situația detaliată a tuturor celor 3228 de UAT-uri în ceea ce privește elaborarea și transmiterea planurilor de integritate este prezentată în Anexa 5.

Din analiza situațiilor privind planurile de integritate și raportat la situația înregistrată în anul 2016 (M1), 2017 (M2), respectiv anul 2018 (M3), se constată o creștere a ratei de raportare în funcție de tipul de UAT:

Planuri de integritate transmise către MLPDA	Consilii județene (41)		Municipii (109)		Orașe (217)		Comune (2861)	
	Număr	Procent	Număr	Procent	Număr	Procent	Număr	Procent
2019 (M4)	33	80,49%	63	57,80%	94	43,32%	791	27,65%
2018 (M3)	30	73,17%	57	52,29%	87	40,09%	648	22,65%
2017 (M2)	24	58,56%	53	48,62%	75	34,56%	563	19,68%
2016 (M1)	20	48,78%	47	43,12%	61	28,11%	454	15,87%

Tabelul 8. Planuri de integritate transmise către MLPDA până în la data de 12.03.2020

După cum se poate observa din reprezentarea grafică a situației în funcție de tipul de UAT, potrivit datelor colectate până în prezent, se constată că rata de raportare a planurilor de integritate crește semnificativ în funcție de tipul de UAT, respectiv de la 27,65% în ceea ce privește comunele la 80,49% la nivelul consiliilor județene.

Graficul 3. Situația planurilor de integritate, în funcție de tipul de UAT, în perioada 2016-2019

Din analiza datelor statistice prezentate în ilustrația de pe pagina alăturată, se observă că, în ceea ce privește situația pe județe, cel mai ridicat grad de raportare a planurilor de

integritate, respectiv **54,05%**, se înregistrează la nivelul județului Vrancea. Totodată, similar raportărilor anterioare, județul Ialomița prezintă cel mai scăzut grad de raportare a planurilor de integritate (**11,94%**), doar 8 dintre cele 64 UAT-uri din componența județului transmițând acest document în anul 2019. Această analiză comparativă nu include municipiul București, unde rata de raportare se situează la **71,43%**.

Ilustrația 3. Situația planurilor de integritate la nivel de județ

În ceea ce privește gradul de raportare a planurilor de integritate la nivelul fiecărei regiuni de dezvoltare, după cum se poate observa în tabelul de pe pagina alăturată, Regiunea București-Ilfov înregistrează un **maxim de 47,92%** (cu peste 4% mai mult față de anul precedent), iar un **minim de 23,89%** se înregistrează în cazul regiunii Nord-Vest.

	Procent raportare 2018 (M3)	Procent raportare 2019 (M4)	Evoluție (%)
Regiunea Nord - Est (BC, BT, IS, NT, SV, VS)	24,91%	33,87%	+8,96%
Regiunea Sud - Est (BR, BZ, CT, GL, TL, VN)	31,82%	39,39%	+7,57%
Regiunea Sud Muntenia (AG, CL, DB, GR, IL, PH, TR)	25,44%	28,40%	+2,96%
Regiunea Sud - Vest Oltenia (DJ, GJ, MH, OT, VL)	24,72%	26,05%	+1,33%
Regiunea Vest (AR, CS, HD, TM)	23,24%	26,30%	+3,06%
Regiunea Nord-Vest (BH, BN, CJ, MM, SM, SJ)	20,80%	23,89%	+3,09%
Regiunea Centru (AB, BV, CV, HR, MS, SB)	25,71%	32,14%	+6,43%
Regiunea București - Ilfov	43,75%	47,92%	+4,17%

Tabelul 9. Evoluția situației planurilor de integritate la nivel de regiune în anul 2019

La fel ca și în anii precedenți, la nivelul anului 2019, în ceea ce privește **elaborarea planului de integritate**, autoritățile administrației publice locale au beneficiat de asistență tehnică din partea MLPDA - DIBGPP în acest proces. Astfel, responsabilii desemnați din cadrul DIBGPP pentru fiecare regiune au pus la dispoziția autorităților locale un model de plan și i-au informat cu privire la adaptarea documentului la specificul și nevoile fiecărei instituții, totodată accentuând importanța unei analize obiective a măsurilor cuprinse în plan. Tot în cadrul acestei activități a fost subliniată importanța consultării, în procesul de elaborare a planului de integritate, a angajaților și a partenerilor implicați în domeniul de activitate al fiecărei instituții.

Din analiza documentelor transmise de UAT-uri în perioada de referință, față de aspectele consemnate în situația prezentată în rapoartele de monitorizare precedente (M1, M2 și M3), s-a constatat că nu au fost înregistrate modificări semnificative în modul de elaborare a planurilor de integritate. Majoritatea unităților administrativ-teritoriale de la nivelul celor 8 regiuni de dezvoltare au preferat să preia cu fidelitate măsurile indicate în modelul transmis și au adoptat planul de integritate în forma propusă de MLPDA - DIBGPP, fără a-l adapta specificului fiecărei instituții în parte, ceea ce denotă fie formalism, fie o implicare redusă în ceea ce privește problematica SNA. Totuși, este de menționat faptul că, pentru anul 2019, unele UAT-uri au adaptat măsurile de intervenție nevoilor specifice și în funcție de resursele de care dispun pentru realizarea lor, specificând, de exemplu, care sunt măsurile realizate sau stabilind termene aferente măsurilor în funcție de actualitățile cu care se confruntă instituția.

Dintre cele 981 de UAT-uri care au raportat aceste documente, un număr de 320 de autorități ale administrației publice locale și-au elaborat planul de integritate al instituției fără să realizeze, în prealabil, analiza riscurilor și vulnerabilităților la corupție.

Aspecte privind gradul de implementare a măsurilor din planul de integritate transmis de către UAT-urile raportoare de la nivelul celor 8 regiuni de dezvoltare sunt prezentate în cadrul secțiunii următoare.

3.4. Situația referitoare la Raportul privind stadiul implementării SNA 2016-2020 în anul 2019

Până la data de 1 aprilie 2019, un număr de **850 de UAT-uri** au răspuns solicitării MLPDA și au transmis *Raportul privind stadiul implementării măsurilor prevăzute în SNA 2016 - 2020 la nivelul instituției în anul 2019*, respectiv **26,33%** din totalul de

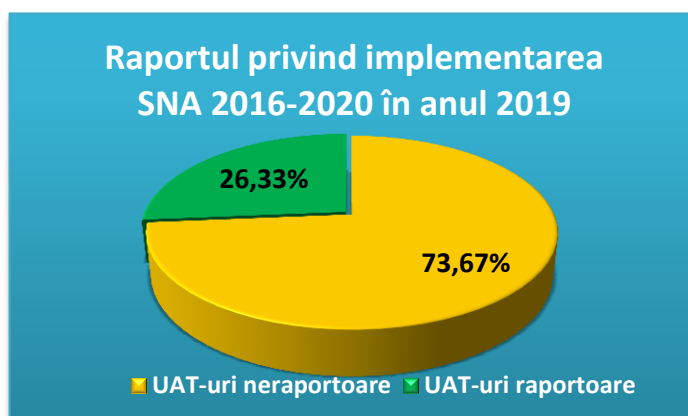

Figura 5. Situația Rapoartelor privind stadiul implementării SNA 2016-2020 în anul 2019

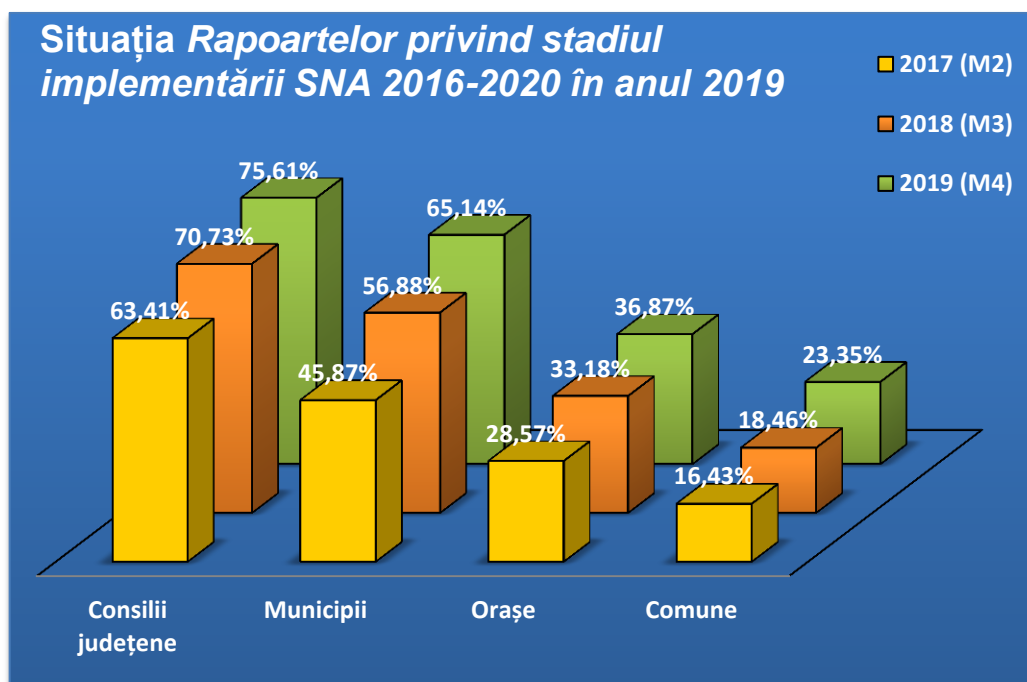
3228 de unități administrativ-teritoriale. Astfel, se constată o creștere cu aproximativ 5% a gradului de transmitere a acestui document față de situația anului 2018, consemnată în M3.

Situația din punct de vedere al tipului de UAT, respectiv raportat la situația înregistrată în anii precedenți (M2, M3), se prezintă astfel:

Raport privind stadiul implementării SNA 2016 - 2020	Consilii județene (41)		Municipii (109)		Orașe (217)		Comune (2861)	
	Număr	Procent	Număr	Procent	Număr	Procent	Număr	Procent
2019 (M4)	31	75,61%	71	65,14%	80	36,87%	668	23,35%
2018 (M3)	29	70,73%	62	56,88%	72	33,18%	528	18,46%
2017 (M2)	26	63,41%	50	45,87%	62	28,57%	470	16,43%

Tabelul 10. Rapoarte privind stadiul implementării prevederilor SNA 2016 - 2020 în anul 2019 transmise către MLPDA până în la data de 1.04.2019

După cum se poate observa din reprezentarea grafică alăturată, se observă o creștere a ratei de raportare a Raportului privind stadiul implementării prevederilor SNA 2016 - 2020 în anul 2019 în funcție de tipul de UAT, după cum urmează: de la 23,35% rata de raportare la nivelul comunelor la 75,61% la nivelul consiliilor județene. Comparativ cu situația anului 2018 consemnată în M3, la nivelul anului 2019 se constată o creștere a gradului de raportare la nivelul tuturor tipurilor de UAT-uri, respectiv cu aproximativ 5% la consilii județene, 8% la municipii, aproximativ 4% la orașe și 5% la comune.

Graficul 4. Situația Rapoartelor privind stadiul implementării prevederilor SNA 2016 - 2020 în anul 2019, în funcție de tipul de UAT, în perioada 2017-2019

9,09% la nivelul județului Giurgiu.

În tabelul de mai jos se poate observa că, din punct de vedere al repartizării/ierarhizării pe județe a ratei de răspuns, se înregistrează un maximum de 57,69% în cazul județului Tulcea, respectiv un minimum de

Ministerul Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației

Comparativ cu situația aferentă anilor 2017-2018 prezentată în M2 și M3, pentru fiecare județ în parte, la nivelul anului 2019 situația se prezintă astfel:

Județ	Nr. UAT	Procent raportare M2 (2017)	Procent raportare M3 (2018)	Procent raportare M4 (2019)
Alba	79	35,44%	31,65%	31,65%
Arad	79	11,39%	27,85%	36,71%
Argeș	103	21,36%	18,45%	16,50%
Bacău	94	24,47%	22,34%	38,30%
Bihor	102	16,67%	17,65%	22,55%
Bistrița Năsăud	63	23,81%	14,29%	25,40%
Botoșani	79	18,99%	27,85%	32,91%
Brașov	59	13,56%	16,95%	25,42%
Brăila	45	17,78%	35,56%	31,11%
București	7	42,86%	57,14%	57,14%
Buzău	88	15,91%	25,00%	27,27%
Caraș-Severin	78	6,41%	8,97%	11,54%
Călărași	56	14,29%	21,43%	25,00%
Cluj	82	8,54%	12,20%	20,73%
Constanța	71	21,13%	39,44%	35,21%
Covasna	46	13,04%	17,39%	15,22%
Dâmbovița	90	21,11%	14,44%	21,11%
Dolj	112	6,25%	16,96%	13,39%
Galați	66	21,21%	28,79%	27,27%
Giurgiu	55	10,91%	9,09%	9,09%
Gorj	71	12,68%	11,27%	19,72%
Harghita	68	22,06%	16,18%	20,59%
Hunedoara	70	28,57%	35,71%	30,00%
Ialomița	67	10,45%	14,93%	13,43%
Iași	99	18,18%	17,17%	25,25%
Ilfov	41	21,95%	26,83%	17,07%
Maramureș	77	16,88%	14,29%	27,27%
Mehedinți	67	7,46%	10,45%	17,91%
Mureș	103	14,56%	20,39%	27,18%
Neamț	84	26,19%	25,00%	33,33%
Olt	113	16,81%	18,58%	21,24%
Prahova	105	19,05%	23,81%	23,81%
Satu Mare	66	27,27%	25,76%	30,30%
Sălaj	62	25,81%	19,35%	43,55%
Sibiu	65	32,31%	26,15%	44,62%
Suceava	115	20,00%	28,70%	29,57%
Teleorman	98	38,78%	16,33%	20,41%
Timiș	100	13,00%	10,00%	19,00%
Tulcea	52	23,08%	46,15%	57,69%
Vaslui	87	12,64%	11,49%	20,69%
Vâlcea	90	21,11%	28,89%	40,00%
Vrancea	74	20,27%	39,19%	41,89%
Total	3228	18,84%	21,41%	26,33%

Cu privire la situația corespunzătoare regiunilor de dezvoltare privind transmiterea *Raportului privind stadiul implementării SNA 2016-2020 în anul 2019*, se constată că cea mai ridicată rată se înregistrează la nivelul Regiunii Sud-Est, respectiv **35,86%**, iar cea mai scăzută la nivelul Regiunii Sud Muntenia, și anume **18,99 %**.

	Total UAT-uri componente	UAT-uri raportoare	Procent raportare
Regiunea București - Ilfov	48	11	22,92%
Regiunea Centru (AB, BV, CV, HR, MS, SB)	420	118	28,10%
Regiunea Sud - Muntenia (AG, CL, DB, GR, IL, PH, TR)	574	109	18,99%
Regiunea Nord - Est (BC, BT, IS,NT, SV, VS)	558	167	29,93%
Regiunea Sud - Est (BR, BZ, CT, GL, TL, VN)	396	142	35,86%
Regiunea Nord - Vest (BH, BN, CJ, MM, SM, SJ)	452	124	27,43%
Regiunea Vest (AR, CS, HD, TM)	327	78	23,85%
Regiunea Sud - Vest Oltenia (DJ, GJ, MH, OT, VL)	453	101	22,30%

Tabelul 11. Situația rapoartelor aferente anului 2019 la nivel de regiune

Din analiza situațiilor statistice la nivel de regiune de dezvoltare, la nivelul anului 2019 comparativ cu anul 2018, se constată că majoritatea regiunilor de dezvoltare înregistrează o creștere a gradului de raportare a acestui document. Astfel, cea mai mare creștere se înregistrează la nivelul Regiunii de dezvoltare Nord-Vest, respectiv cu **10,39%**, iar singura scădere, de peste 8% față de situația prezentată în M3, se observă la nivelul Regiunii București-Ilfov.

	Procent raportare 2018 (M3)	Procent raportare 2019 (M4)	Evoluție (%)
Regiunea București - Ilfov	31,25%	22,92%	-8,33%
Regiunea Centru (AB, BV, CV, HR, MS, SB)	21,90%	28,10%	+6,20%
Regiunea Sud - Muntenia (AG, CL, DB, GR, IL, PH, TR)	17,42%	18,99%	+1,57%
Regiunea Nord - Est (BC, BT, IS,NT, SV, VS)	22,22%	29,93%	+7,71%
Regiunea Sud - Est (BR, BZ, CT, GL, TL, VN)	34,85%	35,86%	+1,01%
Regiunea Nord - Vest (BH, BN, CJ, MM, SM, SJ)	17,04%	27,43%	+10,39%
Regiunea Vest (AR, CS, HD, TM)	19,57%	23,85%	+4,28%
Regiunea Sud - Vest Oltenia (DJ, GJ, MH, OT, VL)	17,88%	22,30%	+4,42%

Tabelul 12. Evoluția raportării anuale la nivel de regiune în anul 2019

La fel ca și în anul precedent, din analiza calitativă a *Raportului narativ privind stadiul implementării prevederilor SNA 2016-2020 în anul 2019* a reieșit faptul că o mare parte din UAT-urile raportoare au procedat la elaborarea documentului prin preluarea modelului transmis de către MLPDA - DIBGPP. Astfel, activitățile realizate și progresul înregistrat în implementarea măsurilor din planul de integritate au fost consemnate conform exemplului anexat la solicitarea de raportare.

Din analiza documentelor transmise de către UAT-urile raportoare, se constată că activitățile desfășurate pe parcursul anului 2019 de o mare parte dintre acestea au vizat consolidarea calității serviciilor publice și dezvoltarea unor proceduri de lucru în acord cu principiile

transparenței, legalității, eficacității și supremației interesului public, urmărindu-se asigurarea unui climat etic corespunzător și promovarea integrității în exercitarea funcției publice prin aplicarea riguroasă a cadrului normativ și instituțional în vederea prevenirii corupției și îmbunătățirea serviciilor publice oferite cetățenilor. Direcțiile de acțiune au fost canalizate pe prevenirea corupției, dezvoltarea culturii organizaționale, a integrității, având ca repere principale: implementarea principiilor etice și deontologice, punerea în aplicare a standardelor de control intern managerial și eficientizarea mecanismelor administrative de sancționare, protecția avertizorului de integritate și managementul vulnerabilităților specifice instituției.

Conform documentelor transmise, o parte din instituțiile raportoare au continuat implementarea măsurilor cuprinse în SNA și a altor măsuri interne de prevenire a corupției, precum și de instruire a personalului cu atribuții în domeniul integrității, transparenței și prevenirii corupției în administrația publică, în tehnici de măsurare a performanțelor și tehnici de raportare. În acest fel s-a asigurat continuitatea parcursului instituțional inițiat în perioada anterioară, având ca principale repere profesionale consolidarea capacității de prevenție a corupției, prin accentuarea demersurilor preventive.

Alte unități administrativ-teritoriale au transmis acest document și au specificat măsurile pe care le-au realizat în cursul anului chiar dacă nu au elaborat un plan de integritate la nivelul instituției. Astfel, activitățile și acțiunile întreprinse și realizate de către acestea s-au axat pe o bună relaționare cu cetățeanul, cu alte instituții, organizații, persoane fizice și juridice și cu entități economice.

La fel ca și în anul precedent, și în anul 2019 s-a constatat la nivelul tuturor regiunilor o îmbunătățire a activității de **raportare a gradului de implementare al SNA la nivel local**, mai multe UAT-uri **depășind nivelul generalizat de formalism**. Însă raportat la totalul rapoartelor transmise se constată că această activitate este tratată în continuare formal de către autoritățile administrației publice locale.

Totodată, deși în raportare au fost înregistrate progrese față de situația prezentată în M2 și M3, se constată că la nivelul celor mai multe UAT-uri raportoare de la nivelul celor 8 regiuni de dezvoltare nu există o cultură a autopromovării, un interes pentru mediatizarea și popularizarea acelor aspecte pozitive din propria activitate, ce pot constitui atât soluții binevenite pentru alte administrații, dar și vectori pentru îmbunătățirea percepției cetățenilor cu privire la activitatea administrației locale.

Ca și în anul precedent, din secțiunea dedicată **incidentelor de integritate raportate și a măsurilor de remediere propuse** din raport, s-a constatat faptul că un număr redus de UAT-uri au menționat în rapoartele proprii existența unor asemenea subiecte/ probleme. Nu este clar dacă această stare de fapt reliefează faptul că nu există incidente de integritate la nivelul administrației publice locale sau dacă există o reticență în raportarea lor.

Odată cu raportul narativ, o mare parte dintre autoritățile administrației publice locale au înaintat și **exemple de bună practică** înregistrate în activitatea lor, cele pe care le-am considerat relevante fiind extrase, organizate în categorii și prezentate în **secțiunea dedicată cazurilor de bună practică din anul 2019**.

3.5. Situația privind Raportul de autoevaluare a măsurilor preventive anticorupție și indicatorii de evaluare (Anexa 3 - SNA)¹⁰

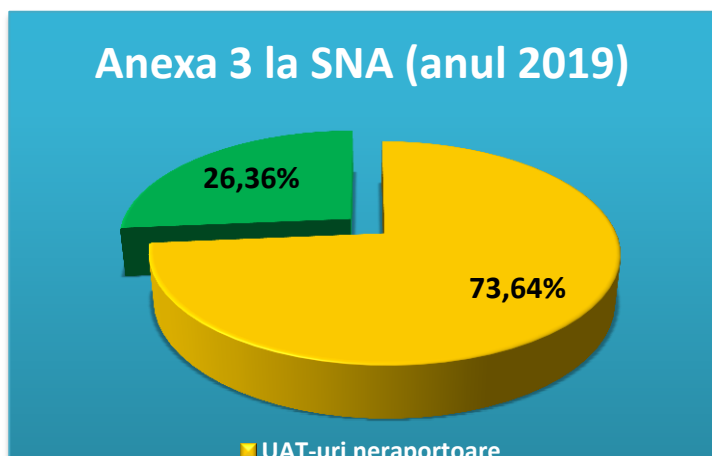

Figura 6. Situația rapoartelor de autoevaluare (Anexa 3 la SNA) pentru anul 2019

H.G. nr. 583/2016) și transmiterea documentului în format scriptic/ pdf./ Word la DIBGPP - MLPDA odată cu *Raportul privind stadiul implementării SNA 2016 - 2020 în anul 2019*. Un îndrumar pentru completarea acestui document (Anexa 4) a fost transmis odată cu solicitarea de raportare.

Din analiza datelor colectate cu privire la situația raportării la nivelul administrației publice locale pentru anul 2019, se constată că un număr de **851 de UAT-uri**, respectiv **26,36%** din totalul de **3228 de UAT-uri**, au dat curs solicitării și au transmis informațiile privind cele 11 măsuri preventive anticorupție aplicabile la nivelul administrației publice locale, respectiv:

- *Codul etic/deontologic/de conduită;*
- *Declararea averilor;*
- *Declararea cadourilor;*
- *Conflictele de interese;*
- *Consilierul de etică;*
- *Incompatibilitățile;*
- *Transparența în procesul decizional;*
- *Accesul la informații de interes public;*
- *Protecția avertizorului de integritate;*

¹⁰ În Anexa 5 este prezentată situația tuturor celor 3228 de UAT-uri în ceea ce privește transmiterea Anexei 3 la SNA 2016-2020 pentru anul 2019

- *Interdicțiile după încheierea angajării în cadrul instituțiilor publice (Pantouflage);*
- *Funcțiile sensibile.*

La fel ca și la nivelul anului 2018, se constată o creștere față de anul 2017, când doar **284 de UAT-uri** din totalul de 3228 de UAT-uri, respectiv **8,80%**, au completat online informațiile solicitate pe portalul gestionat de MJ - <https://sna.just.ro>. În prezent se constată față de anul precedent o creștere a gradului de raportare cu **+5,19%**, respectiv **cu +17,56%** față de anul 2017. Această creștere se poate datora, pe deoparte modificării modalității de transmitere a situației anuale a indicatorilor de evaluare aferenți inventarului măsurilor de transparență instituțională și de prevenire a corupției, dar și faptului că reprezentanții MLPDA-DIBGPP au contactat și au informat telefonic toate cele 3228 de UAT-uri cu privire la acest aspect. La fel ca și în anii precedenți, au fost transmise către autoritățile administrației publice locale un set de instrucțiuni pentru a facilita și simplifica procesul de colectare în cadrul instituției a datelor necesare completării raportului de autoevaluare. În același timp, reprezentanții APL, care au solicitat sprijin suplimentar în completarea Anexei 3 la SNA, au beneficiat de îndrumare și sprijin nemijlocit, prin telefon și e-mail, din partea responsabililor de regiuni.

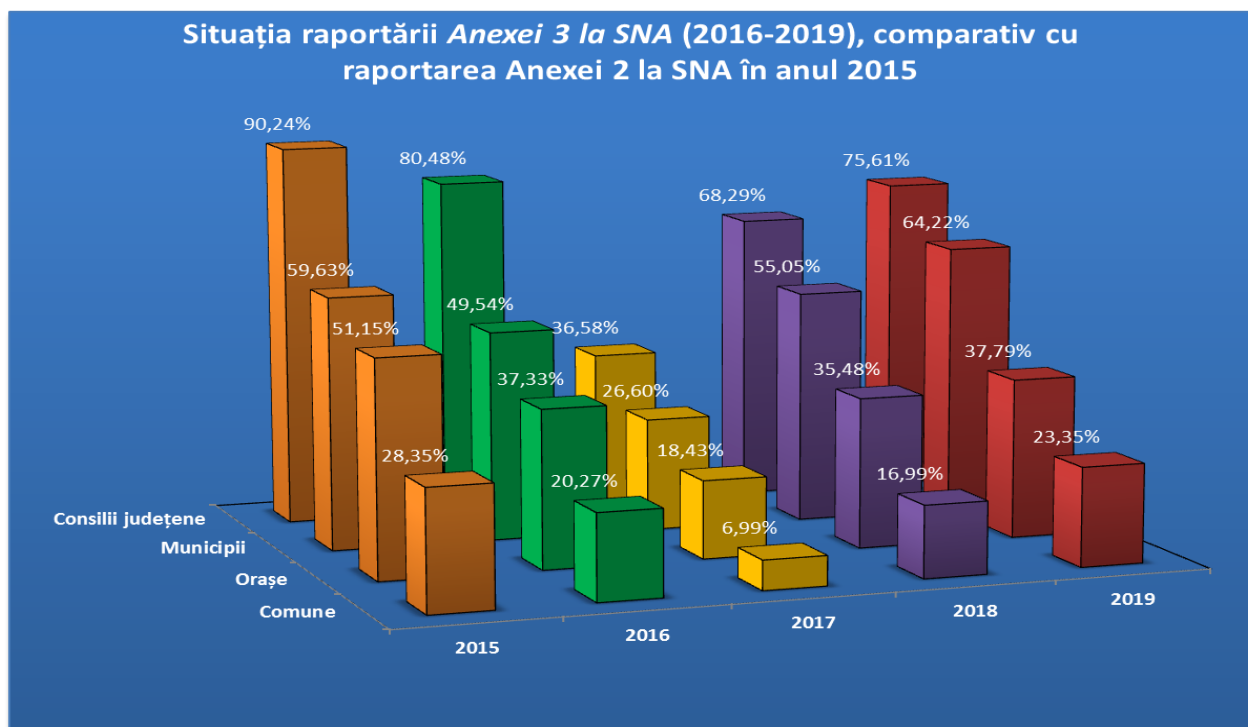
Raportat la tipul de UAT, analiza datelor extrase din situațiile centralizatoare privind autoevaluarea indicatorilor anticorupție cuprinși în Anexa 3 - SNA în anul 2019, și comparativ cu strategia anterioară, dar și cu anii 2016-2018, prezintă următoarea situație:

Anexa 3 - SNA	Consilii județene (41)		Municipii (109)		Orașe (217)		Comune (2861)	
	Număr	Procent	Număr	Procent	Număr	Procent	Număr	Procent
Situație 2019 (M4)	31	75,61%	70	64,22%	82	37,79%	668	23,35%
Situație 2018 (M3)	28	68,29%	60	55,05%	77	35,48%	486	16,99%
Situație 2017 (M2)	15	36,58%	29	26,60%	40	18,43%	200	6,99%
Situație 2016 (M1)	33	80,48%	54	49,54%	81	37,33%	580	20,27%
Situație 2015 (R4)	37	90,24%	65	59,63%	111	51,15%	811	28,35%

Tabelul 13. Rapoartele de autoevaluare pentru anul 2019 transmise către MLPDA

La fel ca și în cazul raportărilor anterioare, din analiza situației statistice se observă că **rata de raportare crește în funcție de tipul de UAT**. Astfel, la nivelul raportării aferente anului 2019 gradul de transmitere al acestui document crește de la **23,35%** în ceea ce privește comunele, la **75,61%** la nivelul consiliilor județene. După cum a mai fost menționat și în cazul altor documente solicitate în vederea implementării măsurilor SNA, o posibilă explicație pentru această situație, poate consta în diferențele semnificative înregistrate din punct de vedere al

resurselor suport (materiale și umane) disponibile la nivelul fiecărui tip de UAT. Reprezentată grafic, analiza comparativă din punct de vedere al tipului de UAT, între situațiile aferente anilor 2015-2019 se prezintă astfel:

Tabelul 14. Situația Rapoartelor de autoevaluare (Anexa 3 la SNA, respectiv Anexa 2 la SNA), în funcție de tipul de UAT, în perioada 2015-2019

După cum se poate observa în situația de mai sus, comparativ cu situația înregistrată la nivelul anului 2017 și raportată în M2, se constată o creștere semnificativă a ratei de raportare a indicatorilor de evaluare aferenți inventarului măsurilor de transparență instituțională și de prevenire a corupției la nivelul anului 2019. În ciuda acestei creșteri cu peste 17%, gradul de raportare este în continuare sub nivelul raportării aferente anului 2015 (R4 - 31,72%). După cum a fost specificat și în rapoartele anterioare, situația înregistrată la nivelul anului 2015¹¹ a constituit un record pozitiv în ceea ce privește transmiterea unui document solicitat la raportare în întreaga perioadă de implementare a SNA 2012-2015.

Având în vedere ipoteza lansată în cadrul raportului precedent (M2)¹², dar și trendul crescător al ratei de raportare înregistrat în anii 2018 și 2019, putem afirma că în ceea ce privește modalitatea de transmitere a rapoartelor de autoevaluare, autoritățile administrației publice locale preferă sistemul implementat în ciclul strategic 2012 - 2015, respectiv comunicarea

¹¹ 1024 de UAT-uri (31,72%) au transmis rapoartele de autoevaluare aferente anului 2015 către MLPDA.

¹² Conform căreia diminuarea semnificativă a gradului de transmitere a Anexei 3 la SNA se datora atât schimbării modalității de raportare față de strategia anterioară, cât și disfuncționalităților de natură tehnică ale portalului întâmpinate la momentul completării în format online și raportate de către autoritățile administrației publice locale în cadrul activităților de asistență tehnică acordate de responsabilii DIBGPP - MLPDA.

acestora pentru centralizare în format scriptic (pdf./doc./jpeg.) prin e-mail către responsabilul de regiune desemnat în cadrul MLPDA - DIBGPP.

Ilustrația 4. Situația rapoartelor de autoevaluare aferente anului 2019 la nivel de județ

În ilustrația anterioară, din punct de vedere al gradului de raportare a Anexei 3 la SNA pe fiecare județ în parte, la nivelul anului 2019 se constată un maximum de 55,77% în cazul județului Tulcea și un minimum de 9,09% la nivelul județului Giurgiu, unde doar 5 UAT-uri din cele 55 au dat curs solicitării. În tabelul de pe mai jos, comparativ cu anii 2017 și 2018, se observă o creștere la nivelul tuturor județelor.

Județ	Nr. UAT	Procent raportare M2 (2017)	Procent raportare M3 (2018)	Procent raportare M4 (2019)
Alba	79	15,19%	29,11%	30,38%
Arad	79	5,06%	24,05%	37,97%
Argeș	103	8,74%	16,50%	16,50%
Bacău	94	8,51%	21,28%	37,23%
Bihor	102	9,80%	20,59%	25,49%
Bistrița Năsăud	63	9,52%	12,70%	30,16%
Botoșani	79	8,86%	27,85%	32,91%
Brașov	59	8,47%	15,25%	25,42%
Brăila	45	8,89%	28,89%	31,11%
București	7	28,57%	57,14%	57,14%
Buzău	88	7,95%	23,86%	29,55%
Caraș-Severin	78	2,56%	10,26%	14,10%
Călărași	56	7,14%	8,93%	26,79%
Cluj	82	6,10%	7,32%	21,95%

Constanța	71	9.86%	36.62%	32,39%
Covasna	46	0.00%	17.39%	17,39%
Dâmbovița	90	17.78%	13.33%	20,00%
Dolj	112	1.79%	17.86%	15,18%
Galați	66	7.58%	28.79%	27,27%
Giurgiu	55	3.64%	5.45%	9,09%
Gorj	71	1.41%	9.86%	18,31%
Harghita	68	14.71%	19.12%	19,12%
Hunedoara	70	20.00%	38.57%	31,43%
Ialomița	67	2.99%	7.46%	11,94%
Iași	99	4.04%	18.18%	25,25%
Ilfov	41	14.63%	24.39%	17,07%
Maramureș	77	6.49%	11.69%	25,97%
Mehedinți	67	2.99%	10.45%	20,90%
Mureș	103	10.68%	21.36%	25,24%
Neamț	84	17.86%	25.00%	32,14%
Olt	113	7.96%	17.70%	19,47%
Prahova	105	12.38%	21.90%	23,81%
Satu Mare	66	10.61%	22.73%	30,30%
Sălaj	62	11.29%	19.35%	45,16%
Sibiu	65	20.00%	26.15%	44,62%
Suceava	115	7.83%	30.43%	28,70%
Teleorman	98	9.18%	8.16%	19,39%
Timiș	100	6.00%	11.00%	19,00%
Tulcea	52	5.77%	44.23%	55,77%
Vaslui	87	4.60%	13.79%	19,54%
Vâlcea	90	10.00%	25.56%	37,78%
Vrancea	74	10.81%	39.19%	43,24%
Total	3228	8,80%	20,17%	26,36%

Tabelul 15. Evoluția autoevaluării aferente anului 2019 la nivel de județ

După cum se poate observa în tabelul de mai jos, în ceea ce privește situația transmiterii raportului de autoevaluare pentru anul 2019, la nivel de regiuni de dezvoltare se observă un maximum de **35,86%** corespunzător Regiunii Sud-Est și un minimum de **18,64%** aferent Regiunii Sud-Muntenia.

	Total UAT-uri componente	Total UAT-uri raportoare	Procent raportare
Regiunea București - Ilfov	48	11	22,92%
Regiunea Centru (AB, BV, CV, HR, MS, SB)	420	115	27,38%
Regiunea Sud - Muntenia (AG, CL, DB, GR, IL, PH, TR)	574	107	18,64%
Regiunea Nord - Est (BC, BT, IS, NT, SV, VS)	558	163	29,21%
Regiunea Sud - Est (BR, BZ, CT, GL, TL, VN)	396	142	35,86%
Regiunea Nord - Vest (BH, BN, CJ, MM, SM, SJ)	452	131	28,98%
Regiunea Vest (AR, CS, HD, TM)	327	82	25,08%
Regiunea Sud - Vest Oltenia (DJ, GJ, MH, OT, VL)	453	100	22,08%

Tabelul 16. Situația rapoartelor de autoevaluare aferente anului 2019 la nivel de regiune

Comparativ cu anii 2016-2018, la nivelul tuturor regiunilor, se observă următoarea evoluție a gradului de raportare a acestui document:

	Procent raportare 2016 (M1)	Procent raportare 2017 (M2)	Procent raportare 2018 (M3)	Procent raportare 2019 (M4)
Regiunea București - Ilfov	39,58%	16,67%	29,17%	22,92%
Regiunea Centru	27,86%	12,14 %	21,90%	27,38%
Regiunea Sud - Muntenia	20,73%	9,58%	12,72%	18,64%
Regiunea Nord - Est	24,78%	8,85%	22,94%	29,21%
Regiunea Sud - Est	23,99%	8,59%	38,08%	35,86%
Regiunea Nord - Vest	25,99%	8,42%	15,71%	28,98%
Regiunea Vest	22,02%	7,95%	19,88%	25,08%
Regiunea Sud - Vest Oltenia	15,23%	5,08%	17,00%	22,08%

Tabelul 17. Evoluția raportării autoevaluării anuale la nivel de regiune în anul 2019

IV. Asistență acordată autorităților administrației publice locale în implementarea prevederilor SNA 2016-2020¹³ de către MLPDA

În vederea angrenării unui număr cât mai mare de instituții ale administrației publice locale în mecanismul de implementare a SNA 2016-2020, în perioada iunie 2018 - martie 2019, responsabilii de regiuni de la nivelul DIBGPP au continuat demersurile în vederea sprijinirii autorităților administrației publice locale, realizând următoarele activități:

- au transmis prin e-mail tuturor celor **3228 de UAT-uri** adresa nr.153708/20.12.2018, referitoare la elaborarea *Raportului anual privind stadiul implementării Strategiei Naționale Anticorupție (SNA) 2016-2020 pentru perioada 1 ianuarie - 31 decembrie 2018, la nivelul administrației publice locale* (implicit completarea Anexei 3 la SNA);
- în perioada 26 august - 3 octombrie 2018, au organizat și susținut **16 sesiuni de instruire** pentru personalul responsabil cu implementarea SNA de la nivelul administrației publice

¹³ Activitatea se realizează începând cu anul 2018 conform *Metodologiei privind acordarea de asistență tehnică pentru implementarea Strategiei Naționale Anticorupție (SNA) 2016-2020*, aprobată prin OMLPDA nr. 5000/2018. Documentul este disponibil și poate fi consultat pe site-ul MLPDA, în cadrul secțiunii dedicate - Integritate și Bună Guvernare (link: <http://MLPDA.ro/-5197/-6848-8953>).

locale având ca temă identificarea și evaluarea riscurilor la corupție, elaborarea de rapoartări periodice, identificarea măsurilor preventive etc. La cele 16 sesiuni de instruire au participat peste 400 de reprezentanți ai administrației publice locale;

Imaginile 1-9. Sesiuni de instruire la nivel local

- au organizat cursul de formare „Expert prevenire și combatere a corupției”, desfășurat în perioada 29 octombrie - 02 noiembrie 2018, în vederea obținerii certificatului ANC la finalizarea sesiunii de instruire în domeniul prevenirii corupției, transparenței și integrității în urma căruia un număr de 22 de reprezentanți ai administrației publice locale au fost certificați.

Imaginile 10-15. Sesiuni de instruire „Expert prevenire și combatere a corupției”

- au acordat asistență tehnică directă pentru **75 de UAT-uri** (orașe și comune)¹⁴, deplasându-se la sediul acestora în vederea sprijinirii în procesul de elaborare a documentelor și punerea în aplicare a măsurilor prevăzute de SNA 2016-2020;

Imaginile 16-23. Vizite la sediul primăriilor pentru acordarea de asistență tehnică directă

- au acordat asistență tehnică indirectă¹⁵, prin telefon și e-mail, cu privire la modalitățile de implementare a prevederilor SNA;
- au transmis tuturor UAT-urilor, prin e-mail, modele ale documentelor solicitate;
- au consemnat asistența tehnică acordată în registrul special instituit la nivelul structurii.

Din punct de vedere cantitativ, activitatea de acordare de asistență reprezentanților administrației publice locale poate fi cuantificată astfel:

- toate cele **3228 autorități ale administrației publice locale** au fost contactate prin e-mail de către responsabilii pentru implementarea SNA 2016-2020 de la nivelul DIBGPP;
- aproximativ **513 de autorități ale administrației publice locale** au solicitat și primit sprijin, telefonic din partea personalului DIBGPP desemnat, în vederea implementării

¹⁴ UAT-urile care beneficiază de asistență tehnică directă au fost selectate în conformitate cu prevederile *Metodologiei privind acordarea de asistență tehnică pentru implementarea Strategiei Naționale Anticorupție (SNA) 2016-2020 la nivelul autorităților administrației publice* (aprobată prin OMLPDA nr. 5000/2018). Lista celor 75 de UAT-uri se regăsește în Anexa 6.

¹⁵ În cadrul acestei activități sunt incluse și cele 125 de unități administrativ-teritoriale care beneficiază de asistență tehnică indirectă. Lista celor 125 de UAT-uri se regăsește în Anexa 6.

prevederilor SNA 2016-2020 (implicit modalitatea de completare/ elaborare a documentelor solicitate);

- circa **668 de UAT-uri** au solicitat și au primit prin e-mail acordarea de îndrumare și, totodată, au transmis documente în vederea obținerii de feed-back pentru elaborarea corectă a acestora;
- **75 de UAT-uri** au beneficiat de asistență directă la sediul instituției, cu privire la modalitățile de implementare a prevederilor SNA;
- **peste 400 de autorități ale administrației publice locale** au răspuns la invitația lansată de MLPDA în vederea participării la cele 16 sesiuni de instruire privind implementarea SNA 2016 -2020;
- **22 de reprezentanți ai autorității ale administrației publice locale** au obținut certificatul ANC de „*expert prevenire anticorupție*” la finalizarea cursurilor organizate de MLPDA- DIBGPP în domeniul prevenirii corupției, transparenței și integrității;
- **peste 668 de e-mailuri** conținând feedback asupra documentelor elaborate au fost transmise către instituțiile solicitante;
- **8301 documente** colectate de la autoritățile administrației publice locale, însumând un total de **4295 foldere**, respectiv circa **10 GB**.¹⁶

În funcție de subiectul abordat, cele mai frecvente întrebări și solicitări de clarificări venite din partea autorităților administrației publice locale în perioada de referință pot fi grupate în următoarele categorii:

- indicații pentru elaborarea documentelor solicitate, cum ar fi: rapoartele privind implementarea SNA 2016-2020 în anul 2018; planurile de integritate, declarația de aderare, Anexa 3 la SNA pentru anul 2018;
- indicații cu privire la modul de aplicare a metodologiei de identificare a riscurilor și vulnerabilităților specifice instituției și de realizare a analizei de risc la corupție;
- modele și indicații pentru elaborarea altor documente aferente domeniului prevenirii corupției, transparenței și integrității (de exemplu: registru pentru incidentele de integritate, registru pentru conflicte de interese, registru pentru declararea cadourilor, procedură pentru avertizarea în interes public, procedură pantouflage etc.);
- solicitări de organizare a unor cursuri/ seminarii/ sesiuni de instruire de către personalul DIBGPP cu privire la implementarea prevederilor SNA 2016-2020.

¹⁶ În ciclul strategic anterior (2012-2015) au fost colectate 16.008 de documente de la autoritățile administrației publice locale, însumând un total de 5.666 de foldere, respectiv 17 GB.

4.1. Asistență tehnică directă și indirectă în implementarea prevederilor SNA

În luna noiembrie a anului 2018 DIBGPP a demarat activitatea de sprijinire a 200 de unități administrativ-teritoriale (comune și orașe din toate județele țării) în scopul implementării măsurilor SNA 2016-2020. Dintre acestea un număr de 75 de primării beneficiază de asistență tehnică directă (vizită la sediul instituției), în timp ce alte 125 de primării beneficiază de asistență tehnică indirectă (sprijin acordat prin telefon și e-mail). Activitatea este în curs de implementare, urmând a fi finalizată în cursul anului 2020, odată cu colectarea documentelor aferente SNA 2016-2020 de la nivelul tuturor celor 200 de UAT-uri beneficiare.

Cele 200 de UAT-uri beneficiare au fost selectate conform prevederilor *Metodologiei privind acordarea de asistență tehnică pentru implementarea Strategiei Naționale Anticorupție (SNA) 2016-2020 la nivelul autorităților administrației publice locale*. Totodată, s-a avut în vedere și faptul că la nivelul primăriilor de comune și orașe s-a identificat o nevoie stringentă de sprijin, întrucât acestea nu au aparate administrative mai dezvoltate, cum de exemplu regăsim la nivelul consiliilor județene și primăriilor de municipii. Atât din raportările anterioare, cât și din cazurile de bune practici înaintate de către instituțiile raportoare (inclusiv proiecte în domeniul integrității finanțate din fonduri nerambursabile) a reieșit faptul că la nivelul acestor tipuri de UAT-uri (consilii județene și municipii) există resurse umane, financiare și materiale adecvate pentru susținerea acțiunilor prevăzute de mecanismul de monitorizare a implementării prevederilor SNA. De asemenea, este de precizat faptul că orașele și comunele, spre deosebire de municipii și consilii județene, nu sunt eligibile *per se* pentru accesarea de fonduri nerambursabile, prin POCA, în vederea implementării măsurilor prevăzute de SNA 2016-2020.

În perioada noiembrie 2018 - februarie 2019¹⁷, în cadrul activității de asistență tehnică directă, reprezentanții MLPDA s-au deplasat la sediul a 75 de primării de orașe și comune din toate județele. În cadrul reuniunilor, pe lângă transferul de know-how (punerea la dispoziție de modele, instrumente pentru identificarea vulnerabilităților și a riscurilor la corupție, a legislației în vigoare), responsabilii de regiuni împreună cu reprezentanții instituțiilor au analizat nevoia de asistență tehnică la nivelul instituției și principalele responsabilități pe care le au autoritățile administrației publice locale în procesul de implementare a SNA 2016-2020, reiterând cu această ocazie necesitatea identificării și promovării aspectelor pozitive din propria activitate (cazurile de bună practică). Din analiza documentelor elaborate și transmise ulterior de către o parte dintre UAT-urile care beneficiază de acest tip de asistență responsabilului de regiune, a reieșit

¹⁷ [http://www.MLPDA.ro/comunicare/presa/comunicate/75-de-unitati-administrativ-teritoriale-sprijinite-de-MLPDA-pentru--implementarea-strategiei-nationale-anticoruptie-\(sna\)-2016-2020-?fbclid=IwAR10MCdnJSe846hvghlYKWRrFUkQs8N8gWGMQxLzf-lgw1agxTKRknXEVE](http://www.MLPDA.ro/comunicare/presa/comunicate/75-de-unitati-administrativ-teritoriale-sprijinite-de-MLPDA-pentru--implementarea-strategiei-nationale-anticoruptie-(sna)-2016-2020-?fbclid=IwAR10MCdnJSe846hvghlYKWRrFUkQs8N8gWGMQxLzf-lgw1agxTKRknXEVE)

faptul că cei prezenți în cadrul vizitelor au asimilat noțiunile și au personalizat instrumentele puse la dispoziție conform specificului instituției, nivelul de formalism fiind unul foarte scăzut.

În urma interacțiunii directe (vizite la sediul instituției) dintre reprezentanții MLPDA și angajații de la nivelul UAT-urilor beneficiare, s-a constatat faptul că, **deși acest tip de comunicare implică costuri ridicate, resurse umane și mult timp alocat, prezintă următoarele avantaje: credibilitatea (pentru ca persoanele implicate sunt față în față), eficiența (documentele elaborate ulterior nu au necesitat revizuri repetate) și încurajarea participării (în cadrul discuțiilor responsabilii au arătat deschidere relatând diverse aspecte din activitatea de zi cu zi, implicit diverse instrumente elaborate).**

Referitor la procesul de acordare a **asistenței tehnice indirecte**, această activitate este similară pentru toate UAT-urile beneficiare, desfășurându-se în scris, prin e-mail, și prin convorbiri telefonice, respectiv prin punerea la dispoziție a documentelor utile și transmiterea acestora prin e-mail sau alte mijloace, formularea de recomandări/ opinii cu privire la documentele elaborate. Ca și în cazul vizitelor la fața locului, în cadrul acestui tip de asistență responsabilul de regiune împreună cu responsabilul SNA desemnat la nivelul instituției beneficiare au analizat nevoia de asistență tehnică la nivelul instituției și principalele responsabilități pe care le au autoritățile administrației publice locale în procesul de implementare a SNA 2016-2020. Spre deosebire de celălalt tip de asistență, s-a constatat că UAT-urile beneficiare preferă comunicarea orală prin intermediul telefonului în interacțiunea cu responsabilii de regiuni, mai ales în ceea ce privește feedback-ul asupra documentelor elaborate. Față de celălalt tip de asistență tehnică, în cazul de față putem observa că **în timp ce costurile și resursele umane implicate se reduc, durata alocată consultanței crește (atât ca frecvență, cât și ca durată).** Totodată responsabilii de la nivelul UAT-urilor nu mai arată aceeași deschidere.

4.2. Prevenire prin educație la nivel local

În perioada de referință, se observă că solicitările transmise de către MLPDA - DIBGPP autorităților administrației publice locale care au abordare specifică (de ex: invitații sesiuni instruire/ informare, workshop-uri, conferințe etc), cu o segmentare strictă a audienței (de exemplu: în funcție de tipul de UAT) și un scop clar definit de conversie reușesc să stârnească interesul segmentului țintă spre a răspunde și chiar a recomanda inițiativele.

De exemplu, în cazul celor 16 sesiuni de instruire pentru personalul responsabil cu implementarea Strategiei Naționale Anticorupție (SNA) 2016 - 2020 de la nivelul administrației publice locale¹⁸, unele UAT-uri participante au precizat faptul că au dat curs invitației MLPDA -

¹⁸ <http://www.MLPDA.ro/comunicare/presa/comunicate/sna-pest-400-de-reprezentanti-ai-apl-au-fost-instruiti-de-catre-MLPDA->

DIBGPP ca urmare a recomandărilor făcute de alți participanți la aceste evenimente care au reușit să își clarifice nelămuririle legate de problematica SNA. Cursurile au fost susținute de reprezentanții DIBGPP și s-au desfășurat în municipiile Brașov, Constanța, Cluj-Napoca, Iași, Suceava, Oradea, Craiova, Timișoara și București. Pe lângă aspectele ce țin de legislația în domeniu și etapele specifice implementării prevederilor SNA 2016-2020 la nivelul autorităților administrației publice locale, cei peste 400 de responsabili SNA din cadrul primăriilor și consiliilor județene de la nivelul celor 8 regiuni de dezvoltare au dezbătut studii de caz relevante în domeniul integrității și au efectuat exerciții specifice tematicii. În contextul uneia dintre concluziile aferente M2, conform căreia la nivelul administrației publice locale nu există o cultură a autopromovării, au fost prezentate astfel de exemple identificate în procesul de monitorizare al SNA 2016-2020 la nivelul APL în anii precedenți, care urmează a fi incluse în *Harta bunelor practici*, instrument interactiv dezvoltat de MLPDA și găzduit pe site-ul ministerului (<http://greencity.MLPDA.ro/>).

Având în vedere cele prezentate la subcapitolul 4.1. și 2.2, putem concluziona că spre deosebire de primii de implementare a SNA 2016-2020, când activitățile realizate de DIBGPP în raport cu autoritățile administrației publice locale s-au concentrat mai mult pe informarea și angrenarea unui număr cât mai mare de UAT-uri care să demareze procesul de operaționalizare a strategiei la nivelul instituției, se observă că în anul 2019 majoritatea acțiunilor întreprinse au avut un scop clar definit, susținut de o segmentare cât mai specifică.

Luând în considerare cele prezentate mai sus, dar și în secțiunile anterioare, putem afirma faptul că aceste acțiuni au stârnit interesul autorităților administrației publice locale vizate, care au răspuns solicitărilor venite din partea responsabililor de regiuni de la nivelul DIBGPP, pe unele promovându-le sau chiar recomandându-le la nivel de regiune. Din feedback-ul scris și/sau din opiniile exprimate în mod direct atât de către participanții la sesiunile de instruire și formare, cât și de personalul de la nivelul instituțiilor care beneficiază de asistență directă și indirectă, se constată că acțiunile MLPDA și-au atins scopul pentru care au fost inițiate. Astfel, au fost clarificate unele aspecte, teoretice și practice, considerate de responsabili SNA de la nivel local, anterior interacțiunii cu responsabilii de regiuni, ca fiind anevoioase/ neclare/ dificil de implementat.

Se constată că prin sprijinul oferit în mod direct sau indirect de către responsabilii MLPDA desemnați cu monitorizarea implementării noii strategii la nivelul autorităților administrației publice locale, numărul UAT-urilor care au realizat mai mult de o măsură din cele indicate de către minister este în creștere față de anul precedent. Cu toate acestea, având în vedere și gradul de realizare a tuturor măsurilor solicitate la nivel local (prezentat în secțiunile anterioare), se constată că numărul instituțiilor care au reușit să realizeze în totalitate măsurile prevăzute de SNA este încă scăzut, aproximativ jumătate dintre unitățile administrativ-

teritoriale de la nivelul celor 41 de județe neraportând inițierea vreunei activități pentru implementarea SNA 2016-2020. Totuși, comparativ cu anii anteriori și din situațiile prezentate în acest raport, în baza datelor statistice colectate la nivelul anului 2019, se constată o optimizare a ratei de angajare a autorităților administrației publice locale. De asemenea, deși rata de raportare este încă scăzută, este evident interesul ridicat din partea reprezentanților UAT-urilor cu privire la activitatea de formare în domeniul prevenirii corupției.

În același timp, în ceea ce privește activitatea de asistență tehnică directă și indirectă, se constată o rată de răspuns de 100% din partea autorităților administrației publice locale (comune și orașe) selectate pentru a beneficia de acest tip de sprijin pentru implementarea prevederilor SNA 2016-2020.

La fel ca și în anii precedenți, printre motivele invocate de către autoritățile administrației publice locale pentru nerealizarea măsurilor sau realizarea parțială a acestora s-au regăsit:

- faptul că nu au primit/ nu au cunoștință despre solicitările transmise de MLPDA;
- caracterul complex al metodologiei de evaluare a riscurilor și vulnerabilităților la corupție și a măsurilor de remediere (dificultăți în înțelegerea acesteia);
- lipsa cunoștințelor necesare pentru elaborarea documentelor;
- accesul limitat la informațiile necesare elaborării documentelor;
- volumul de muncă și complexitatea ridicată a activităților desfășurate;
- lipsa resurselor umane calificate;
- supraîncărcarea personalului;
- interes scăzut atât al reprezentanților primăriilor/ consiliilor județene, cât și al cetățenilor în implicarea în acțiunile de consultare și dezbaterile pe teme de interes public;
- nivelul relativ scăzut al interesului societății civile și a mediului de afaceri privind organizarea de consultări și dezbateri periodice pentru diseminarea bunelor practici privind integritatea și lupta împotriva corupției;
- lipsa de informare și conștientizare a consecințelor faptelor de corupție în rândul cetățenilor;
- lipsa resurselor materiale și bugetare necesare;
- inexistența unor sancțiuni pentru cei care nu pun în aplicare prevederile strategiei;
- ambiguitatea legislativă care limitează autoritatea locală;
- teama de eventualele urmări negative asupra avertizărilor, neîncrederea acestora în legătură cu confidențialitatea informațiilor pe care le-ar furniza;
- buget insuficient pentru instruirea personalului în domeniul de prevenire a corupției, respectiv al eticii profesionale și integrității.

Trebuie menționat faptul că în scopul creșterii gradului de punere în aplicare a măsurilor cuprinse în SNA, mai multe autorități ale administrației publice locale au înaintat și o serie de propuneri, dintre care enumerăm:

- organizarea de către MLPDA și DGA din cadrul MAI a unor sesiuni de instruire pe tematici anticorupție;
- organizarea unor conferințe, sesiuni de instruire, seminarii, cursuri de formare sau oricare alte evenimente pe tematici ca: implementarea SNA 2016-2020, managementul riscurilor și vulnerabilităților la corupție, evaluarea și gestionarea funcțiilor sensibile la corupție, conflictul de interese, etica, incompatibilitățile, protecția avertizorului de integritate și pantouflage-ul;
- organizarea de campanii de conștientizare a personalului din administrația publică locală cu privire la drepturile și obligațiile pe care le are în exercitarea funcției;
- dezvoltarea unei aplicații pentru identificarea și monitorizarea riscurilor și vulnerabilităților și evaluarea funcțiilor sensibile la corupție printr-o prelucrare și analiză unitară a datelor ce vizează riscurile și vulnerabilitățile la corupție;
- stabilirea mecanismelor de descentralizare și reformă administrativă;
- simplificarea sistemului legislativ prin reformă;
- elaborarea de ghiduri specifice activității de prevenire a incidentelor de integritate.

V. Sprijinirea mecanismului de monitorizare a implementării SNA 2016-2020 la nivelul administrației publice locale

5.1. Misiuni de evaluare tematică

În anul 2019, Direcția Integritate, Bună Guvernare și Politici Publice a organizat și desfășurat un număr de **90 de misiuni de evaluare tematică a implementării SNA 2016-2020 la nivel local** prin care au fost evaluate 90 de instituții, respectiv toate consiliile județene și primăriile municipiilor reședință de județ, Primăria Municipiului București și primăriile de sectoare, alte primării.

În acest sens, reprezentanți ai MLPDA, Ministerului Justiției și ai Agenției Naționale de Integritate s-au deplasat la sediul instituțiilor, unde, pornind de la chestionarul tematic elaborat în colaborare cu MJ, au evaluat următoarele teme:

- *conflicte de interese în timpul și după exercitarea funcției (inclusiv pantouflage-ul),*
- *transparența instituțiilor publice și accesul la informațiile de interes public,*
- *incompatibilități,*

- *declararea cadourilor,*
- *protecția avertizorului în interes public.*

Lista completă și calendarul derulării misiunilor de evaluare sunt prezentate în Anexa 6.

Imaginile 24-29. Misiuni de evaluare tematică a implementării SNA la nivel local

Pe baza informațiilor oferite prin completarea chestionarului, dar și a aspectelor discutate la fața locului au fost elaborate de către DIBGPP cu sprijinul celorlalte două instituții participante, rapoartele misiunilor de evaluare tematică. Fiecare raport este structurat astfel:

- o secțiune introductivă în care sunt prezentate aspecte de ordin general privind funcționarea instituției, componența echipei de evaluare și a echipei participante din partea instituției evaluate etc.
- o secțiune dedicată constatărilor aferente fiecăreia dintre cele cinci teme evaluate, consemnate fie în discuțiile la fața locului, fie ca urmare a completării chestionarului de evaluare, fie în perioada de conciliere;
- un capitol dedicat promovării de bune practici identificate la nivelul instituției evaluate în ceea ce privește implementarea măsurilor preventive anticorupție;
- recomandări specifice privind temele supuse evaluării, precum și recomandări cu caracter general.

Rapoartele de evaluare aferente primelor trei serii de misiuni au fost supuse analizei și aprobării în cadrul Platformelor de cooperare a administrației publice locale organizate în anul 2019 (vezi cap. 5.2), după concilierea prealabilă cu instituțiile evaluate. Documentele aprobate au fost

postate pe site-ul MLPDA și pot fi consultate la adresa <https://www.mlpda.ro/pages/rapoarteevaluareemisiunitematicaeimplementaresna>.

Evaluarea tematică privind implementarea SNA 2016 - 2020 care s-a desfășurat, în anul 2019, la nivelul primăriilor municipiilor reședință de județ și la nivelul consiliilor județene, realizată de experți ai MLPDA, MJ și ai ANI, a contribuit la clarificarea unor concepte și noțiuni specifice implementării SNA și a relevat ce se aplică la nivelul unităților administrativ-teritoriale în mod corespunzător și în acord cu prevederile SNA (din prisma indicatorilor prevăzuți în Anexa 3), precum și aspectele asupra cărora se mai poate interveni pentru îmbunătățirea situației.

5.2. Platformele de cooperare a administrației publice locale

MLPDA, prin DIBGPP, a organizat în datele de 20 iunie, 26 și 27 noiembrie 2019 trei reuniuni ale Platformei de cooperare a administrației publice locale¹⁹, în cadrul cărora au fost analizate și aprobate rapoartele de evaluare pentru instituțiile unde s-au desfășurat primele trei runde de evaluare tematică. La lucrările platformelor au participat reprezentanți ai autorităților administrației publice locale care au fost evaluate și ai structurilor asociative ale acestora, ai MLPDA, MJ și ANI.

¹⁹ Parte a mecanismului de coordonare și monitorizare a SNA 2016-2020.

Imaginile 30-32. Reuniunile Platformei de cooperare a administrației publice locale - București, 20 iunie, 26 și 27 noiembrie 2019

Aceste întâlniri au constituit, de asemenea, un bun prilej de promovare a bunelor practici identificate în cadrul misiunilor de evaluare, dar și de dezbateră a dificultăților întâmpinate de autoritățile administrației publice locale în implementarea prevederilor SNA 2016-2020.

5.3. Raportul de monitorizare (M3) a implementării Strategiei Naționale Anticorupție 2016-2020 la nivelul administrației publice locale în anul 2018 (M3).

The screenshot shows the MLPDA website interface. At the top, there is a navigation bar with the logo of the Government of Romania and the text 'GOV.RO'. Below this is a search bar and a main header for the Ministry of Public Works, Development and Administration. A secondary navigation menu includes links for 'Minister', 'Informații de interes public', 'Transparență decizională', 'Dezvoltare regională', 'Administrație publică', 'Dezvoltare teritorială', 'Integritate și bună guvernare', 'Verifică stadiu document', 'Comunicare', and 'Contact'. The main content area is titled 'Acasa / Rapoarte de monitorizare' and contains a list of reports:

- Raport de monitorizare (M3) a Implementării Strategiei Naționale Anticorupție 2016 - 2020 la nivelul administrației publice locale în anul 2018
 - Anexa 1 | Anexa 5 | Anexa 6 | Anexa 7
- Raport de monitorizare (M2) a Implementării Strategiei Naționale Anticorupție 2016 - 2020 la nivelul administrației publice locale în anul 2017
 - Anexa 2 | Anexa 3 | Anexa 4
- Raport de monitorizare (M1) a Implementării Strategiei Naționale Anticorupție 2016-2020 la nivelul administrației publice locale - Iulie 2017
 - Anexa 1 | Anexa 2 | Anexa 3 | Anexa 4 | Anexa 5
 - Anexa 6 - Anexa A | Anexa C
 - Anexa 7 | Anexa 8

At the bottom of the page, there are three columns of links: 'INSTITUȚII PUBLICE CENTRALE' (Presedinția României, Guvernul României, Secretariatul General al Guvernului, Parlamentul României - Senat, Parlamentul României - Camera Deputaților), 'STRUCTURI ASOCIATIVE' (Asociația comunităților din România, Asociația orașelor din România, Asociația municipiilor din România, Uniunea consiliilor județene din România), and 'LEGĂTURI UTILE' (Consiliul UE, Comisia europeană, Parlamentul European, Curtea de Justiție a Uniunii Europene (CJUE)).

Ilustrația 5. Raportul de monitorizare M3 publicat pe site-ul MLPDA

În primul semestru al anului 2019, la nivelul MLPDA a fost elaborat *Raportul de monitorizare (M3) a implementării Strategiei Naționale Anticorupție 2016-2020 la nivelul administrației publice locale în anul 2018*, care a fost transmis ulterior Secretariatului Tehnic al SNA din cadrul Ministerului Justiției în vederea includerii în Raportul anual de monitorizare. De asemenea, documentul a fost distribuit pe site-ul și pagina de Facebook a MLPDA, iar reprezentanții autorităților administrației publice locale au fost informați cu privire la elaborarea acestuia. Exemplele de bună practică identificate urmează a fi incluse în *Harta bunelor practici* dezvoltată la nivelul MLPDA și ulterior, promovate în cadrul activităților prevăzute în *Planul de acțiuni pentru perioada 2017-2020*.

VI. Promovarea integrității, transparenței și bunei guvernări la nivelul APL

6.1. Rețeaua Campionilor

În scopul identificării și promovării celor mai bune practici înregistrate la nivel local, la data de 1 iulie 2019 fost lansată de MLPDA prin DIBGPP *Competiția „Rețeaua campionilor în domeniul integrității”* la nivelul administrației publice locale.

În cadrul competiției au fost prezentate și premiate cele mai bune practici anticorupție adoptate/ implementate la nivelul autorităților administrației publice locale, în vederea constituirii unei „rețele a campionilor în domeniul integrității”.

Astfel, a fost înaintată tuturor celor **3.228 de UAT-uri** invitația de a se înscrie în prima ediție a competiției prin transmiterea de cazuri de bună practică/ proiecte care se încadrează în tematica **guvernării deschise, respectiv transparenței și comunicării**.

24 de UAT-uri (comune, orașe, municipii și consilii județene) au înaintat un număr de **29 de proiecte/ cazuri de bună practică** până la închiderea apelului de înscriere în competiție. Pentru evaluarea acestora, conform regulamentului adoptat anterior lansării evenimentului și postat pe site-ul MLPDA, a fost constituită o comisie de evaluare formată din doi reprezentanți ai MLPDA (DIBGPP), respectiv câte un reprezentant al Ministerului Justiției, Secretariatului General al Guvernului și Agenției Naționale a Funcționarilor Publici.

De asemenea, structurile asociative ale autorităților administrației publice locale au fost invitate să-și desemneze membri cu statut de observator în cadrul comisiei, iar Asociația Comunelor din România a nominalizat în acest sens un reprezentant.

La conferința organizată la București în perioada **18-19 septembrie** au participat peste **90 de persoane**, reprezentanți ai autorităților administrației publice locale, Ministerului Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației, Ministerului Justiției, Secretariatului General al Guvernului, Agenției Naționale a Funcționarilor Publici, Agenției Naționale de Integritate, Institutului Național de Administrație, Direcției Generale Anticorupție din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, exponenți ai organizațiilor non-guvernamentale din domeniu, precum și reprezentanți ai mass-media.

Urmare a desfășurării competiției a fost stabilit clasamentul, în ordinea descrescătoare a punctajului obținut. De asemenea, participanții la conferință au putut vota, în timp real, proiectul pe care l-au apreciat cel mai mult în urma prezentărilor susținute de reprezentanții unităților administrativ-teritoriale înscrise în competiție.

Câștigătorii (reprezentanți ai 11 UAT-uri) au avut ocazia de a se instrui în cadrul prestigiosului eveniment „Smart City Expo World Congress“, care a avut loc în perioada 19-21 noiembrie 2019, la Barcelona (Spania). Totodată, toate cele 24 de primării și consilii județene participante au devenit membre ale „rețelei campionilor în domeniul integrității“.

Lista proiectelor (candidaturilor) înscrise este prezentată în Anexa 7, iar a câștigătorilor primei ediții în Anexa 8.

Imaginea 33. Conferința „Rețeaua campionilor în domeniul integrității“ - București, 19 septembrie 2019

Competiția „Rețeaua campionilor în domeniul integrității“ s-a dovedit a fi o inițiativă de un real succes a MLPDA, precum și o pârgie importantă în evoluția demersului constant al ministerului de a identifica și promova inovația și calitatea la nivelul administrației publice locale.

Interesul participanților, emulația în rândul acestora și ecurile ulterioare constituie un temei pentru continuarea acestei competiții, astfel încât experiența și rezultatele remarcabile ale primăriilor și consiliilor județene să devină cunoscute la nivelul întregii administrații publice locale românești, dar mai ales în rândul cetățenilor.

O a doua ediție a „Rețelei campionilor în domeniul integrității“ a fost demarată la 4 decembrie 2019. Câștigătorii celei de-a doua ediții vor participa la o sesiune de instruire în domeniul integrității și al bunei guvernări organizată de „The Hague Academy for Local Governance“ (Haga, Olanda).

Pentru viitoare ediții ale „Rețelei campionilor în domeniul integrității” trebuie identificată(e) sursa/ sursele de finanțare. Propunerea noastră fermă este, însă, de continuare a competiției cu o ediție per an.

6.2. Cazuri de bună practică

Activitatea UAT-urilor raportoare a vizat, în principal, în anul 2019, ca și în anul 2018, consolidarea calității serviciilor publice și dezvoltarea unor proceduri de lucru în acord cu principiile transparenței, legalității, eficacității și supremației interesului public. S-a urmărit asigurarea unui climat etic corespunzător și promovarea integrității în exercitarea funcției publice prin aplicarea cadrului normativ și instituțional în vederea prevenirii corupției.

Astfel, în anul 2019, la nivelul majorității UAT-urilor raportoare au fost intensificate eforturile pentru o transpunere în practică a reglementărilor privind implementarea SNA 2016-2020. În acest sens, având în vedere principiile și obiectivele pe care și le-au asumat în anul 2019, UAT-urile raportoare au pus accent pe procesul de implementare a planurilor de integritate, identificarea riscurilor și vulnerabilităților specifice instituțiilor și a altor măsuri interne de prevenire a corupției, precum instruirea personalului cu atribuții în domeniul integrității, transparenței, prevenirii și combaterii corupției în administrația publică, în tehnici de măsurare a performanțelor și tehnici de raportare.

EDUCAȚIE ANTICORUPȚIE

Creșterea gradului de educație anticorupție a personalului din cadrul autorităților și instituțiilor publice de la nivel local s-a realizat prin: participarea angajaților la sesiuni de instruire pe tematici anticorupție, cursuri de formare în ocupația de expert prevenire și combatere a corupției, programul de perfecționare „*Anticorupție și Integritate în sectorul public*” organizat de Institutul Național de Administrație (primăria municipiului Sibiu), sesiuni de formare „*Etica, integritate, prevenirea corupției*” (CJ Sibiu), formarea profesională a personalului pe teme de integritate în funcția publică (comuna Șelimbăr, jud. Sibiu, CJ Ialomița), cursuri privind protecția datelor cu caracter personal (CJ Alba), cursurilor de formare privind importanța eticii și integrității în instituția publică (municipiul Aiud, jud. Alba), cursul de formare „*Etică și integritate. Implementarea SNA 2016-2020*” (comuna Măieruș, jud. Brașov), sesiuni de instruire având ca temă prevenirea corupției, pe tematici concrete: conflictul de interese, declararea averilor, interdicția post angajare, accesul la informații de interes public, transparența decizională, declararea cadourilor (CJ Covasna), cursuri organizate în domeniile etică, integritate și prevenirea corupției (CJ Mureș); la nivelul Primăriei comunei Budila - jud. Brașov, Primăria municipiului Sibiu angajații au participat la sesiunile de informare privind

Parteneriatul pentru o Guvernare Deschisă (OGP)²⁰ la nivel local, activitate organizată și susținută de MLPDA prin DIBGPP.

TRANSPARENȚĂ ȘI COMUNICARE

Din analiza rapoartelor transmise de către UAT-uri pentru anul 2019 au fost identificate o serie de activități desfășurate atât în scopul creșterii gradului de transparență instituțională, cât și al creșterii accesului cetățenilor la informațiile de interes public.

Ca și în anul precedent, din analiza rapoartelor transmise, a reieșit faptul că o mare parte a UAT-urilor raportoare a renunțat la programul scurt de audiențe, pentru a fluidiza activitatea aparatului administrativ și a reduce considerabil timpul de reacție la diferitele probleme ale cetățenilor. De exemplu:

Primăria Orașului **ABRUD** (Județul Alba) - „*Abrudul, un oraș transparent*” - vizează dezvoltarea unui sistem de comunicare și transparență cu locuitorii comunității. Obiectivul proiectului: informarea unui număr cât mai mare de cetățeni din localitate și a celor plecați în străinătate privind deciziile luate în Consiliul Local (transmiterea live a ședințelor de consiliu).

Primăria Orașului **ZLATNA** (Județul Alba) a implementat proiectul „*Realizarea unei mai bune transparențe în comunicarea informației către cetățeni*” care vizează:

- Comunicarea datelor publice către cetățeni, prin realizarea unei pagini web a instituției;
- Transparența în comunicarea informațiilor către cetățeni, ca strategie de prevenire a corupției în administrația publică;
- Actualizarea periodică a site-ului cu toate datele publice.

La nivelul primăriei municipiului **TÂRNĂVENI**, jud. Covasna, primăriei orașului **AVRIG**, comunei **BRATEIU**, comunei **CHIRPĂR** din jud. Sibiu, al comunei **SASCHIZ** din jud. Mureș, comunei **COSÂMBEȘTI**, jud. Ialomița, al comunei **COSÂMBEȘTI**, jud. Ialomița, al comunei **HILISTEU-HORIA**, jud. Botoșani, al comunei **CRISTEȘTI**, jud. Botoșani, al comunei **PLUGARI**, jud. Iași, al municipiului **HUȘI**, jud. Vaslui, al comunei **CARAND**, jud. Arad, al comunei **PIETROASA**, jud. Timișoara s-a renunțat la sistemul rigid al audiențelor după un anumit program; prin aceasta s-a fluidizat activitatea aparatului administrativ, timpul de reacție la diferite probleme fiind redus considerabil.

²⁰ La aceste cursuri au participat reprezentanți ai UAT-urilor din toate regiunile de dezvoltare; exemplele menționate sunt ca urmare a faptului că respectivele UAT-uri (com. Budila, mun. Sibiu) au consemnat aceste aspecte în rapoartele către MLPDA.

CONSILIUL JUDEȚEAN HARGHITA implementează un sistem online de monitorizare a investițiilor al cărui scop este ușurarea fluxului intern de lucru și prezentarea în mod transparent și concis a informațiilor publice. Proiectul vizează: dezvoltarea unui sistem transparent al investițiilor, respectiv dezvoltarea unui sistem de comunicare pentru a stimula dialogul între administrația publică și cetățeni. Investițiile sunt listate și poziționate pe hartă, astfel încât vor arăta principalele informații împreună cu locul investiției, cu gradul de realizare și cu starea actuală a investiției, totul cu un design foarte frumos și practic.

PROMOVARE PENTRU INTEGRITATE

Ca și în anii precedenți, și la nivelul anului 2019, mai multe autorități ale administrației publice locale au menționat în rapoartele transmise faptul că au încheiat protocoale de colaborare cu Ministerul Administrației și Internelor, prin Direcția Generală Anticorupție (DGA), în vederea promovării unor mesaje cu conținut informativ-preventiv anticorupție. Obiectivul acestor colaborări constau în susținerea organizării și desfășurării unor activități de prevenire anticorupție, ce vizează în principal promovarea la nivelul opiniei publice a integrității, eticii și deontologiei profesionale, conștientizarea implicării în acte de corupție, precum și la modalitățile de prevenire și combatere a faptelor de corupție. În completarea situației anului 2018, printre UAT-urile care au menționat în documentul înaintat că au încheiat și desfășurat activități în baza acestor protocoale, regăsim:

- La nivelul **Consiliului Județean Covasna**, prin care sunt stabilite **modalități de promovare în fața opiniei publice dar și de informare a funcționarilor publici cu privire la prevenirea și combaterea săvârșirii faptelor de corupție**. Activități concrete desfășurate:
 - tipărirea de afișe, pliante, tricouri și alte materiale de promovare care conțin mesaje anticorupție și distribuirea lor pentru a fi expuse în locuri vizibile, la autoritățile administrației publice locale;
 - Realizarea de către Serviciul Județean Anticorupție Covasna, în parteneriat cu autorități publice locale, printre care și Consiliul Județean Covasna, în cadrul Campaniei „Pasivitatea naște corupție! Implică-te, nu sta pasiv!”, a unor clipuri filmate în instituții publice, menite să conștientizeze și totodată să sensibilizeze cetățenii cu privire la atitudinea care ar trebui adoptată în cazul întâlnirii faptelor de corupție. Promovarea a fost una integrată, atât în presa locală scrisă, în mass-media regională, cât și în mediul on-line;
 - Mese rotunde cu reprezentanți ai instituțiilor subordonate sau de sub autoritatea Consiliului Județean Covasna, cu funcționari din aparatul de specialitate al Consiliului Județean Covasna și cu reprezentanți ai Serviciul Județean Anticorupție Covasna.

- **Primăria Municipiului Alexandria** a prelungit în anul 2019 protocolul cu Direcția Generală Anticorupție din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, prin intermediul căruia se afișează în cele mai aglomerate zone ale orașului bannere cu numere de telefon de tip „Tel-Verde”, prin intermediul cărora cetățenii pot sesiza faptele de corupție ale salariaților din sistemul public. De asemenea, a fost eficientizat instrumentul „Tel-Verde” existent la nivelul primăriei, prin înregistrarea apelurilor și sintetizarea zilnică a acestora, astfel încât problemele semnalate de cetățeni să fie soluționate cu celeritate.
- În incintele clădirilor **Primăriei comunei Șelimbăr**, jud. Sibiu, Serviciului Poliția Locală Șelimbăr și S.P.C.L.E.P. Șelimbăr au fost **expuse, la loc vizibil, afișe din campaniile de informare și conștientizare anticorupție inițiate și desfășurate de Direcția Generală Anticorupție.**

IMPLICAREA ACTIVĂ A CETĂȚENILOR

Din analiza rapoartelor transmise, a reieșit faptul că majoritatea autorităților administrației publice locale care au raportat că au întreprins demersurile necesare pentru a implica populația în acțiunile desfășurate de acestea. De exemplu:

La nivelul primăriei Alba Iulia a fost inițiat proiectul **„Sondaje Portal Captiv Orange (soluție de consultare publică eficientă în mijloacele de transport în comun)”**:

- în parteneriatul pe care Primăria Alba Iulia îl derulează împreună cu Orange, în cadrul proiectului pilot *„Alba Iulia Smart City”*, a fost implementată o soluție de consultare publică foarte eficientă din punct de vedere al implicării cetățenilor în deciziile pe care le ia administrația publică locală.
- în 15 autobuze ale Societății de Transport Alba Iulia, echipate de către Orange cu internet Wi-Fi de mare viteză, conectarea cu terminalele mobile sau laptop se face prin intermediul unui portal captiv, în care cetățenii pot răspunde, în cadrul unor sondaje derulate de către municipalitate, la cele mai importante și mai dezbătute probleme ale orașului.
- prin intermediul acestui instrument, municipalitatea derulează în mod frecvent sondaje referitoare la probleme de interes general, fiind o soluție performantă și flexibilă, care permite comunicarea în timp real cu utilizatorii pe portalul captiv prin afișarea de informații considerate de administrația orașului ca fiind importante și de interes public: sondaje, alerte, informații turistice, informații de interes general etc. Autentificarea este foarte facilă și se poate face folosind conturile individuale de rețele sociale, astfel că s-a eliminat impedimentul creării unui cont de utilizator, care ar reduce practic timpul de utilizare a portalului captiv.

La nivelul **primăriei Municipiului Săcele**, jud. Brașov, au fost aplicate cu succes anumite măsuri care au dus la creșterea eficienței activității, la instituirea unui climat de etică și integritate în rândul angajaților și la creșterea încrederii și implicării cetățenilor în procesul decizional, cum ar fi:

- au fost colectate date prin intermediul chestionarelor de măsurare a satisfacției cetățenilor. Centralizarea acestora permite evidențierea progreselor înregistrate și a punctelor încă critice în exercitarea serviciului public, dar și o evaluare obiectivă a eficienței acestuia în urma adoptării unor măsuri pentru a veni în întâmpinarea nevoilor cetățenilor;
- organizarea de campanii de informare a publicului cu privire la drepturile și obligațiile existente în relația cu autoritățile și instituțiile publice în vederea adoptării unei atitudini civice anticoruptie. Informarea cetățenilor, la nivelul mai multor servicii care au contact direct cu publicul, cu privire la mijloacele pe care le au la dispoziție pentru a sesiza și a obține recunoașterea drepturilor (petiții, sesizări, reclamații, acțiuni în justiție s.a.) prin intermediul inspectorului de serviciu;
- organizarea, din proprie inițiativă, de dezbateri publice pentru problemele de interes general.

Comunicarea către contribuabili a impozitelor și taxelor locale pe care le datorează, organizarea de dezbateri publice în vederea promovării unor proiecte de hotărâre, organizarea de întâlniri publice cu cetățenii, disponibilitatea primarului și a viceprimarului la discuții telefonice cu cetățenii pentru rezolvarea problemelor comunității s-a realizat la nivelul **Primăriei orașului Sărmașu**, jud. Mureș, **Primăriei comunei Ibănești**, jud. Mureș, **Primăriei comunei Mădăraș**, jud. Mureș, **Primăriei comunei Cârța**, jud. Sibiu.

Primăria municipiului Roșiorii de Vede organizează, încă din anul 2012, consultări și dezbateri publice periodice cu cetățenii, în vederea promovării bunelor practici anticoruptie la nivelul administrației publice locale și creșterea încrederii cetățenilor. În anul 2019 s-au organizat trimestrial astfel de reuniuni cu locuitorii municipiului.

La nivelul **municipiului Dej** s-a lansat platforma **„Implică-te pentru Dej”** (secțiune a site-ului www.primariadej.ro), un proiect prin care fiecare cetățean cu domiciliul în Dej are posibilitatea de a se implica activ în dezvoltarea orașului. Prin intermediul acestei platforme, ideile și propunerile locuitorilor pot deveni proiecte pe care autoritatea locală le poate implementa, în cadrul proiectelor de bugetare participativă. Această platformă s-a bucurat de un real succes, fiind depuse de către cetățeni 10 proiecte în cursul anului 2019, iar în luna noiembrie 2019 au fost anunțate proiectele câștigătoare în cadrul primului proces de bugetare participativă (trei proiecte au fost declarate eligibile, au fost supuse votului online și urmează a fi implementate de municipalitate).

Primăria municipiului Târgoviște a lansat site-ul <https://targoviste-decide.ro> privind **Bugetul participativ**, care este un instrument de management deschis, inclusiv și transparent, instrument care permite participarea reală a cetățenilor la guvernarea orașului, aceștia putând decide în mod direct cum se va cheltui un procent clar definit în acest sens din bugetul de investiții.

IMPLEMENTAREA DE PROIECTE ÎN DOMENIUL ANTICORUPȚIE

Față de anul 2018, când mai multe autorități ale administrației publice locale raportau faptul că au elaborat și depus spre finanțare în cadrul Programului Operațional Capacitate Administrativă (POCA) 2014-2020, proiecte pentru creșterea gradului de conștientizare și a nivelului de educație anticorupție la nivelul instituției, în cursul anului 2019, conform rapoartelor înaintate, UAT-urile au demarat implementarea proiectelor și au prezentat activitățile pe care le-au realizat în cadrul acestora. O bună vizibilitate a proiectelor demarate/ implementate de către UAT-urile raportoare s-a datorat și Competiției „*Rețeaua campionilor în domeniul integrității*”.

Municipiul Brașov a câștigat anul trecut un voucher de 15.000 de euro oferit de Uniunea Europeană în cadrul unui program pentru acces gratuit la internet, prin WiFi, în spații publice. Primăria Brașov a fost una dintre primele municipalități din țară care au accesat programul „**WiFi4EU**”, lansat de Comisia Europeană și destinat cetățenilor și vizitatorilor din UE, prin asigurarea accesului gratuit la Wi-Fi cu bandă largă în spații publice (parcuri, piețe, clădiri publice, biblioteci, centre de sănătate), pe teritoriul UE. Cele 15 hot-spot-uri au fost montate, în Piața Sfatului, Piața Sf. Ioan, pe Aleea de sub Tâmpa, inclusiv în clădirea telecabinei, în Parcul Central, Parcul Tractorul, parcul din Centrul Civic, în Piața Unirii, la Modarom (pentru strada Republicii), la stațiile de telecabină din Poiana Brașov și sunt funcționale. Harta cu locațiile poate fi consultată și pe portalul Municipality, www.brasovcity.ro.

Primăria Municipiului Sfântu Gheorghe, jud. Covasna, derulează proiectul „**Simplificarea procedurilor administrative și reducerea birocrăției pentru cetățeni la nivelul Primăriei Municipiului Sfântu Gheorghe**” cod POCA 350/2/1. Obiectivul proiectului constă în simplificarea procedurilor administrative și reducerea birocrăției pentru cetățenii municipiului prin implementarea unor măsuri de simplificare, atât din perspectiva back-office, cât și front-office pentru serviciile furnizate exclusiv de către primărie. Se dorește:

- a) Asigurarea accesului online la serviciile gestionate exclusiv de Primăria Municipiului Sfântu Gheorghe.
- b) Digitalizarea proceselor de administrare a documentelor.
- c) Retro-digitalizarea documentelor din arhiva instituției.

Consiliul Județean Mureș prin proiectul „*Spunem NU Corupției*” a realizat un ghid de bune practici care a fost transmis instituțiilor din subordinea Consiliului Județean Mureș, precum și reprezentanților primăriilor din județ.

Consiliul Județean Sibiu prin proiectul „*Să spunem NU corupției*” își propune să crească gradul de implementare a măsurilor anticorupție la nivelul instituției și a celor subordonate/ coordonate/ aflate sub autoritate prin:

- îmbunătățirea capacității administrative a Consiliului Județean Sibiu de a crește integritatea și preveni corupția;
- dezvoltarea și implementarea unui mecanism de cooperare cu societatea civilă pentru monitorizarea și evaluarea implementării măsurilor anticorupție la nivelul CJ Sibiu, în scopul monitorizării și evaluării implementării măsurilor anticorupție aplicabile la nivel de instituție, în corelare cu Strategia Națională Anticorupție 2016-2020.
- creșterea nivelului de educație anticorupție în rândul personalului de conducere și execuție din cadrul instituției CJ Sibiu, prin organizarea de cursuri de formare/ perfecționare în domeniul prevenirii corupției, eticii și integrității.

Primăria Municipiului Giurgiu a implementat în anul 2019 proiectul „*Servicii transparente către cetățeni - Administrație locală performantă (SETAPL)*”, care a avut ca subactivitate înființarea și organizarea unui Grup de Acțiune pentru Prevenirea și Combaterea Corupției la nivelul instituției. Primăria Municipiului Giurgiu a ocupat locul al IV-lea în cadrul primei ediții a competiției „*Rețeaua campionilor în domeniul integrității*”, organizată de către Ministerul Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației în anul 2019, datorită proiectului „*Complex de activități pe tema anticorupției pentru comunicare și informare prin utilizarea tehnologiilor electronice*”. Complexul de activități a inclus, printre altele: realizarea unei adrese de e-mail dedicate și a unor pagini de Facebook în vederea popularizării activităților Grupului de Acțiune pentru Prevenirea și Combaterea Corupției; realizarea de site-uri gratuite pentru entitățile subordonate Consiliului Local Giurgiu; alocarea unui număr de telefon dedicat numai sesizărilor privind fapte de corupție, la care este apelat numai primarul municipiului.

Primăria Municipiului Călărași a implementat, în decursul anului 2019, proiectul cofinanțat prin fonduri europene „*Integritate prin proceduri, instruire și prevenire - IPIP*”, al cărui obiectiv este consolidarea integrității la nivelul instituției și a serviciilor publice locale aflate în subordinea Consiliului Local al Municipiului Călărași. Principalele rezultate ale proiectului includ 11 proceduri operaționale elaborate și implementate pe măsurile de prevenire a corupției și indicatorii de evaluare, sprijinirea a 12 instituții publice locale ale Municipiului Călărași în vederea realizării și implementării procedurilor operaționale, realizarea unui ghid al procedurilor operaționale privind măsurile preventive anticorupție și a unui ghid de prevenire a corupției, precum și instruirea a 75 de persoane în ceea ce privește prevenirea corupției.

Consiliul Județean Călărași a implementat, în decursul anului 2019, cu ajutorul fondurilor europene atrase, proiectul **„Îmbunătățirea capacității administrației publice locale de a furniza servicii în baza principiilor de etică, transparență și integritate”**. Implicarea în acest proiect a presupus o schimbare de paradigmă, aspect care a implicat o mare responsabilitate la nivel managerial, deoarece nu exista niciun fel de strategie de management a integrității la nivelul instituției. Obiectivul principal al proiectului este reprezentat de creșterea transparenței, eticii și integrității la nivelul Județului Călărași, prin intermediul unor activități și acțiuni care vizează și se concentrează pe identificarea și corectarea riscurilor și vulnerabilităților la corupție, pe realizarea unor mecanisme și proceduri anticorupție, precum și pe aplicarea unitară a acestora, pe evitarea formalismului, pe realizarea unor mecanisme de cooperare cu societatea civilă, precum și pe îmbunătățirea cunoștințelor și a competențelor personalului propriu prin parcurgerea unor programe de dobândire de competențe în domeniul eticii, integrității și anticorupției. Printre rezultatele obținute s-a numărat și operaționalizarea unui Grup de Acțiune privind Prevenirea și Combaterea Corupției, mecanism de cooperare cu societatea civilă, precum și cu alte autorități / instituții publice, privind monitorizarea și evaluarea implementării măsurilor anticorupție la nivelul Consiliului Județean Călărași.

În anul 2019 Consiliul Județean Vaslui a derulat proiectul **„Etica și integritate la Consiliul Județean Vaslui”** având ca obiectiv general creșterea capacității de implementare a măsurilor de prevenire a corupției la nivelul județului Vaslui (Consiliul județean și instituții subordonate).

Primăria Comunei Poarta Albă, jud. Constanța prin proiectul **„Măsuri de intervenție, atât managerial, cât și operațional la nivel de instituție prin schimbarea imaginii, care au vizat resursele umane și comunicarea”** și-a definit ca priorități specifice îmbunătățirea managementului organizațional, creșterea calității serviciilor oferite și sporirea eficienței actului administrativ.

Consiliul Județean Buzău propune dezvoltarea și implementarea unui sistem de integritate care include standarde, politici și proceduri de etică și integritate, precum și printr-un program de educație anticorupție, contribuind la dezvoltarea unei administrații locale eficiente prin proiectul **„Parteneriat pentru etică și integritate în Consiliul Județean Buzău”**.

Primăria Municipiului Brăila prin proiectul **„Transparența, instrument de prevenire a corupției în administrația publică locală Proiectul”** prezintă modul în care promovarea propriilor experiențe de reformă a consolidat transparența proceselor de licitație la nivelul administrației locale.

Consiliul Județean Vrancea a implementat proiectul **„Dezvoltarea unui sistem inovator și flexibil de prevenire a corupției, creștere a transparenței, eticii și integrității la nivelul**

administrației publice locale din Vrancea, respectiv la nivelul celor 73 de UAT-uri plus Consiliul Județean” care a vizat dezvoltarea unui sistem inovator și flexibil de prevenire a corupției, creșterea a transparenței, eticii și integrității prin implementarea unor măsuri de prevenire a corupției, aplicarea unitară a mecanismelor, procedurilor și normelor de etică și integritate și îmbunătățirea cunoștințelor și competențelor în ceea ce privește prevenirea corupției la nivelul administrației publice locale din Vrancea.

Primăria Comunei Gugești, jud. Vrancea și-a propus îmbunătățirea mecanismului de asigurare a integrității instituționale la nivel de administrație publică locală prin dezvoltarea unor proceduri ce acoperă abaterile de la lege, norme de conduită și de etică prin implementarea proiectului cu titlul *SPUNE „NU” corupției, implică-te! Spune „DA” îmbunătățirii sistemului!*

Consiliul Județean Arad pe tot parcursul anului 2019, la nivelul instituției s-a implementat proiectul *„Integritate prin transparență - ANTICOR ARAD”*, obiectivul general al proiectului îl constituie creșterea transparenței, eticii și integrității la nivelul UAT, Județul Arad.

Municipiul Arad a dezvoltat proiectul *„My Arad harta interactivă pentru sesizari”*, proiect clasat pe locul al II-lea în cadrul Competiției *„Rețeaua campionilor în domeniul integrității”*.

Primăria Municipiului Pitești prin proiectul *„Etica și integritate prin prevenirea și combaterea corupției - EtICo”* a fost implementată SNA 2016-2020 și a fost realizat un manual de bune practici în domeniul eticii și integrității, acesta fiind distribuit către toate direcțiile/ serviciile/ birourile și compartimentele independente din cadrul instituției.

Primăria Municipiului Suceava a obținut locul al III-lea în cadrul primei ediții a competiției *„Rețeaua campionilor în domeniul integrității”* datorită proiectului *„Transparență și comunicare - platformă online pentru desfășurarea procesului de bugetare participativă în municipiul Suceava”*, prin intermediul căruia au fost propuse un număr de 43 de proiecte, au fost validate un număr de 29 de propuneri, iar în urma votului exprimat de cetățeni s-au selectat 14 proiecte, înscrise pe lista de investiții ale municipalității.

Consiliul Județean Bacău a finalizat, în decursul anului 2019, proiectul *„PRO-INTEGR - consolidarea integrității, reducerea vulnerabilității și riscurilor de corupție în administrația publică din județul Bacău”*. Obiectivul general al proiectului l-a reprezentat creșterea capacității administrative de a preveni și reduce corupția la nivelul Consiliului Județean Bacău și a instituțiilor subordonate, prin dezvoltarea și implementarea de mecanisme care să faciliteze punerea în aplicare a Strategiei Naționale Anticorupție 2016-2020. Astfel, printre rezultatele obținute se numără adoptarea unui set de cinci proceduri în materie de etică și integritate, desfășurarea unei campanii de conștientizare a populației și a personalului din

instituțiile publice, respectiv realizarea a două studii de piață, destinate cetățenilor - „**0% corupție, 100% progres!**” și a unei campanii de sensibilizare - „**Ajutați-ne să creștem integri!**”.

Consiliul Județean Giurgiu a implementat proiectul „*Dezvoltarea sistemului de management anticorupție la nivelul județului Giurgiu - SisABC*”, ce răspunde problemei prevenirii corupției și a mediului de integritate de la nivel județean, prin derularea unei campanii publice, informarea și asistența metodologică a nouă unități administrativ-teritoriale, formarea personalului de la nivelul celorlalte primării, elaborarea unei hărți pilot a integrității. Proiectul propune un indice compozit care să reflecte stadiul unei unități administrativ-teritoriale în atingerea standardelor Strategiei Naționale Anticorupție, pe o scală de la 1 la 10. Indicele odată testat în județul Giurgiu poate fi propus la nivelul SNA pentru a măsura în mod obiectiv rezultatele eforturilor anticorupție. Cu acest proiect, CJ Giurgiu a câștigat locul V în cadrul competiției „*Rețeaua campionilor în domeniul integrității*”

E-ADMINISTRAȚIE

În ceea ce privește domeniul e-administrație, Primăria Municipiului **ALBA IULIA**, jud. Alba oferă următoarele servicii:

- Albaiulienii pot beneficia de o serie de **servicii online**: își pot crea un cont propriu în portalul online <http://www.apulum.ro> unde își pot vedea situația bunurilor deținute, a plăților efectuate, răspunsuri la solicitările efectuate către primărie, pot depune petiții, căuta documente în registratură, consultare registru de autorizații de construire, de desființare, consultare registru certificate de urbanism, rapoarte de incidente, înscriere în audiență.
- A fost lansat un **kit complet pentru turiștii străini**: aplicație de mobil, website, media socială, infochioșcuri.
- „**Alba-Iulia administrație publică digitală**” - proiectul vizează simplificarea procedurilor administrative pentru diverse categorii de beneficiari, în corespondență cu planul integrat pentru simplificarea procedurilor administrative aplicabile cetățenilor.

În cadrul **Primăriei Municipiului Brașov**, jud. Brașov, pot fi semnalate posibile fapte de corupție prin intermediul dispeceratului tehnic, condiții de reclamații și sugestii sau prin mesaje pe adresele de email oficiale ale instituției.

Consiliului Județean Covasna a dezvoltat site-ul cjc.ro sau kvrnt.ro prin care se realizează transparența, inclusiv cea decizională, și accesul la informații de interes public, cu următoarele categorii de informații:

- „**Informații de interes public**”, printre care și o secțiune dedicată domeniului de integritate și anume „**Strategia Națională Anticorupție 2016 - 2020 (SNA)**”, achiziții publice, buget, declarații de avere și de interes, formulare tip, venituri salariale, certificate de urbanism și autorizații de construcții, hotărâri și materiale de interes general, etc.;
- Ghid de bună practică privind prevenirea faptelor de corupție pentru reprezentanții administrației publice locale;
- Secțiunea „**Activitate CJ**” care cuprinde informații și documente care relevă caracterul de transparență decizională;
- Secțiune „**Press-room**” prin care, de asemenea, cetățenii sunt informați cu privire la activitatea desfășurată în instituție (anunțuri, știri, publicații, etc.);
- Secțiunea „**Proiecte**” prin care sunt publicate informații despre proiectele finanțate din programe județene, naționale și europene, lansare și implementare.

Eficientizarea accesului la informația publică la nivelul Municipiului **Tîrgu-Mureș**, jud. Mureș prin secțiunea **SERVICII ONLINE** de pe site-ul oficial, www.tirgumures.ro:

- cetățenii au posibilitatea de a descărca acte necesare și formulare tipizate pentru Direcția Arhitect Șef, Direcția Tehnică, Direcția Juridică, Contencios Administrativ și Administrație Publică Locală, Direcția activității Social-Culturale și Patrimoniale, Direcția de Stabilire, Încasare taxe și Impozite și pentru alte direcții și servicii din cadrul instituției; de a depune electronic o petiție, de a o consulta online, formulare online, audiențe online, dezbateri publice online.
- Posibilitatea implicării cetățenilor în procesul de luare a deciziilor conduce în mod cert la îmbunătățirea relației dintre administrația publică și cetățenii (aceștia pot emite opinii, sugestii, propuneri pe un subiect de dezbatere publică inițiat de conducerea instituției, ro privitoare la derularea unor programe).
- Implementarea sistemului informatic de gestiune a documentelor, registratura electronică, petiții care îmbunătățește calitatea serviciilor livrate de către primărie, fluidizarea de servicii publice online și eficientizarea activităților interne

Aplicația mobilă „**Târnăveni Smart City**”, implementată la nivelul Municipiului **Târnăveni**, jud. Mureș, sunt instrumentele pe care le pune la dispoziția cetățenilor, menite să acopere nevoile identificate, după cum urmează:

- Funcționarul public virtual Ana - primul de acest fel din România, care funcționează pe sistemul Q&A și este la dispoziția cetățenilor 24/7 prin "ghișee virtuale" de informare, ca de exemplu: Impozite și taxe locale, Asistența socială, Cadastru și banca de date urbane, etc.

- Servicii online - În această secțiune au fost centralizate toate serviciile publice online, devenind mult mai accesibile cetățenilor.
- Noutăți și lucrări - două secțiuni menite să țină cetățenii informați cu privire la evenimentele și lucrările de infrastructură realizate de Primăria Municipiului Târnăveni.
- Puncte de interes - secțiunea oferă informații privind localizarea și datele de contact ale instituțiilor publice locale, a furnizorilor de servicii, obiective turistice, locurile publice cu WiFi gratuit și chiar puncte de colectare selectivă a deșeurilor.
- Semnalizează un incident - oferă posibilitatea semnalării de incidente. Astfel, cetățenii pot trimite prin intermediul aplicației sesizări scrise, fotografii sau chiar videoclipuri cu diferite probleme.

Primăria Comunei Adămuș, jud. Mureș în anul 2019 a continuat proiectul de punere la dispoziția cetățeanului a unui sistem online de depunerea a documentelor, de urmărire a stadiului de soluționare a cererilor înregistrate în nume propriu de persoane fizice/juridice, de a achita amenzi, de a raporta o problemă, precum și posibilitatea de a transmite sugestii și reclamații. Totodată, a fost implementată aplicația software de management al documentelor pentru registratură și celelalte compartimente, cu o secțiune în care sunt publicate hotărârile adoptate de consiliul local, procesele verbale și minutele de ședință, precum alte documente de uz intern.

La nivelul **Primăriei Municipiului Sibiu**, județul Sibiu, în cadrul secțiunii dedicate „CIC” - Serviciul Centrul de Informații pentru Cetățeni și Registratură de pe pagina de internet a instituției, care poate fi consultată la <https://www.sibiu.ro/index.php/primaria/cic>, este publicat un document numit „**Cartografierea Datelor cu Caracter Personal**” care cuprinde o prezentare schematică intuitivă a pașilor procedurali în cazul solicitărilor formulate în temeiul dispozițiilor Legii nr. 544/2001.

- aplicația **Sibiu City App** oferă informații cu privire la obiectivele turistice, evenimentele orașului, transportul public, spațiile de parcare, unitățile de cazare și masă din oraș.
- aplicație web pentru programarea la ghișeele serviciului în vederea achitării de taxe sau depunerii de acte pentru abonamente de parcare, accesul în zona pietonală, ocuparea domeniului public, inclusiv cu terase sezoniere, probleme legate de mașini abandonate, etc.
- aplicație web pentru programarea în audiență conducerea acestui serviciu pentru discuții și rezolvarea unor situații mai deosebite;
- pe site-ul www.sibiu.ro sunt disponibile în butonul PROGRAMĂRI ONLINE aplicații și pentru următoarele servicii: depunerea actelor în vederea obținerii unei noi cărți de identitate, depunerea actelor în vederea înregistrării noului născut, transcrierea

Ministerul Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației

documentelor de stare civilă, programarea cununiilor civile, înregistrarea/radierea autovehiculelor la Direcția Fiscală.

Primăria Comunei Ciugud, jud. Alba domeniul e-administrație este dezvoltat în cadrul următoarelor proiecte:

„Dezvoltarea serviciilor publice prin implementarea unui sistem interactiv, grafic de management” - proiectul urmărește creșterea calității și eficienței serviciilor publice oferite populației, instituțiilor administrației publice centrale, locale, operatorilor privați și organismelor neguvernamentale cu care relaționează. Proiectul introduce la nivelul comunității locale instrumente teoretice, dotări software, în măsură să conducă la îmbunătățirea managementului serviciilor publice de care va beneficia societatea în general. Presupune **utilizarea unor aplicații** necesare atât administrației publice locale, dar mai cu seamă cetățenilor pentru:

- calculul și urmărirea impozitelor și taxelor la bugetul local;
- gestionarea plăților electronice, pe internet, a taxelor și impozitelor locale;
- managementul proiectelor;
- gestionarea registrului agricol;
- gestionarea, evidența și urmărirea contractelor (concesiuni, închirieri);
- serviciul de stare civilă;
- activitățile de evidență a autorizațiilor de funcționare;
- gestionarea documentelor;
- Compartimentul Urbanism;
- evidența contabilă a unităților bugetare;
- gestionarea investițiilor prin urmărirea derulării proiectelor care au ca scop realizarea obiectivelor investițiilor, respectiv a achizițiilor aferente acestora;
- asistența socială.

„CIUGUD SMART SCHOOL” - școala viitorului în mediul rural, (prima școală smart din mediul rural din România).

„Primăria copiilor” - implicarea activă a copiilor din Comuna Ciugud în luarea deciziilor și implementarea bugetării participative.

„Plătește smart!”- modernizarea serviciului de colectare a taxelor și impozitelor locale prin digitalizare, introducerea stațiilor de plată și cardul cetățeanului. Primăria Comunei Ciugud a lansat în data de 27 martie 2019 Serviciul de Plată Electronică a Taxelor și Impozitelor Locale prin intermediul unor automate de plată montate în fiecare sat component. Se oferă cetățenilor posibilitatea de plată a taxelor și impozitelor locale prin intermediul sistemelor de tip „self pay”.

„Ciugud Smart Village” - cum dezvoltăm inteligent comunitățile rurale? Vizează protejarea inteligentă a mediului precum crearea unor stații de încărcare pentru autoturismele electrice, energia necesară fiind produsă cu ajutorul panourilor fotovoltaice, colectarea selectivă a gunoiului menajer la nivelul întregii comune sau folosirea unui autoturism electric în activitatea curentă a administrație locale.

Consiliul Județean Harghita: *„MyTask - Sistemul de urmărire a sarcinilor și performanței”* - vizează implementarea sistemului online MyTask de monitorizare a sarcinilor și a performanței individuale a angajaților, creșterea capacității de a deservi cetățenii județului, de a reduce timpul de rezolvare a sarcinilor, de a măsura într-un mod transparent performanța personalului și creșterea eficacității acestora. Prin implementarea MyTask, capacitatea de a deservi cetățenii județului a crescut, timpul de rezolvare a sarcinilor este în scădere, performanța personalului prin transparență a crescut eficacitatea acestora, totodată a creat o atmosferă concurențială, într-o echipă care se bazează pe încredere, egalitate, spirit de colaborare.

Modulul de registratură dezvoltat la nivelul Primăriei **Comunei Sadu**, jud. Sibiu, asigură rolul esențial al serviciilor administrative de a primi, de a procesa și de a transmite informații. Aplicația permite procesarea documentelor de intrare - ieșire prin atribuirea automată a unui număr de înregistrare, posibilitatea de a păstra un document în lucru până la soluționare, raportizarea manuală sau automată a documentelor compartimentului cărora le sunt adresate.

De asemenea, **Primăria Municipiului Călărași** a început în iunie 2019 implementarea proiectului „Sistem integrat pentru simplificarea procedurilor administrative și reducerea birocrației la nivelul Municipiului Călărași“, cofinanțat din fonduri europene, al cărui obiectiv constă în consolidarea capacității instituționale și eficientizarea activității la nivelul Municipiului Călărași prin simplificarea procedurilor administrative și reducerea birocrației pentru cetățeni, implementând un sistem integrat ce optimizează procesele orientate către beneficiari.

Consiliul Județean Suceava a derulat în anul 2019 două proiecte europene privind implementarea de soluții e-guvernare la nivelul a 32 de unități administrativ-teritoriale din județ, proiecte aflate în perioada de sustenabilitate. În scopul creșterii gradului de implementare a măsurilor de prevenire a corupției și a indicatorilor de evaluare, Consiliul Județean Suceava a derulat proiectul „etică și integritate în județul Suceava“. Obiectivul general a constat în creșterea transparenței, eticii și integrității în cadrul Consiliului Județean Suceava și a unităților administrativ-teritoriale și instituțiilor publice din județ. Printre obiectivele specifice semnalăm elaborarea unui ghid de bună practică pentru personalul cu atribuții în domeniul eticii și integrității, precum și pentru personalul cu atribuții în implementarea măsurilor anticorupție din cadrul administrației publice locale și instituțiilor publice din județul Suceava. Remarcăm și existența pe site-ul Primăriei Municipiului Suceava a

unor instrumente electronice care vin în sprijinul cetățeanului: posibilitatea de a formula reclamații la rubrica „Petiția ta”, precum și publicarea certificatelor de urbanism și a autorizațiilor de construire, autorizațiilor de tip taxi, înscrierilor în audiență, publicațiilor de căsătorie, etc.

Primăria Comunei Țibucani a implementat Monitorul Oficial Local, în conformitate cu prevederile OUG nr. 57/2019 privind Codul Administrativ, precum și un sistem de registratură online, în vederea asigurării transparenței decizionale în administrație publică.

În vederea simplificării procedurilor necesare pentru depunerea de petiții cât și de cereri pentru eliberarea de acte administrative, **Primăria Municipiului Craiova** a dezvoltat o serie de servicii online: serviciu de programare online pentru depunerea de documente; programare online pentru transcriere certificate de stare civilă; programare online pentru oficiere căsătorie; serviciu web pentru depunerea online a documentelor (sesizări, propuneri, reclamații, înregistrarea de cereri și adăugarea de documente justificative pentru eliberea de acte administrative); serviciu de urmărire a circuitului documentului înregistrat; consultare online a autorizațiilor de construire și a certificatelor de urbanism; serviciu de impozite și taxe online.

Consiliul Județean Botoșani prin proiectul *Administrație modernă în sprijinul cetățenilor* - introducerea unui sistem integrat și simplificarea procedurilor administrative la nivelul județului Botoșani, în vederea îmbunătățirii calității serviciilor, a consolidării eficienței administrative, creșterii accesului la serviciile publice și reducerii birocrăției pentru cetățeni, precum și dezvoltarea site-ului instituției cu privire la accesibilitatea pentru persoanele cu dizabilități.

În scopul consolidării capacității **Consiliului Județean Bistrița-Năsăud** de a asigura calitatea și accesul la serviciile publice oferite exclusiv de instituție prin simplificarea procedurilor administrației locale și reducerea birocrăției, se află în derulare Proiectul "RAISE: Retro-Digitalizarea Arhivei și Informatizarea Servicilor Electronice la Consiliul Județean Bistrița-Năsăud", COD SMIS 129687. Obiectivele specifice ale proiectului: Implementarea unor măsuri de simplificare pentru cetățeni și firme, în corespondență cu Planul Integrat pentru simplificarea procedurilor administrative aplicabile cetățenilor, atât din perspectivă back-office (adaptarea procedurilor interne de lucru, digitalizarea arhivelor), cât și front-office; Dezvoltarea cunoștințelor și abilităților personalului din cadrul Consiliului Județean Bistrița-Năsăud, în vederea sprijinirii măsurilor vizate de proiect. Este avută în vedere formarea/instruirea, evaluarea/ testarea și certificarea competențelor/ cunoștințelor dobândite pentru 100 de persoane din cadrul grupului țintă, în ceea ce privește planificarea strategică. Obiectivul general al serviciilor de instruire îl constituie familiarizarea persoanelor din grupul țintă cu implicațiile conceptului de planificarea strategică; -Elaborarea criteriilor de prioritizare a investițiilor în

sectoarele: sănătate, asistența socială, infrastructura de mediu și transport pentru realizarea bugetului Consiliului Județean Bistrița-Năsăud aferent anului 2021.

„*Servicii publice performante furnizate cetățenilor din Municipiul Caransebeș*” este proiectul prin care Municipiul Caransebeș își propune dezvoltarea și implementarea unei soluții informatice integrate care să simplifice procedurile administrative și să reducă birocrația, elaborarea unei Strategii de Dezvoltare Locală a Municipiului Caransebeș pentru perioada 2021-2027, precum și dezvoltarea cunoștințelor și abilităților personalului UAT Caransebeș în scopul utilizării optime a măsurilor din proiect.

Primăria Municipiului Timișoara a implementat un sistem informatic de management al documentelor Dox.Connect - o suită de aplicații cu funcționalități de management de documente și fluxuri de lucru (workflow) care asigură și serviciul de mesagerie electronică. Prin intermediul sistemului informatic s-a asigurat accesul nediscriminatoriu și transparent al angajaților la documentele elaborate pentru implementarea SNA 2016-2020 la nivel de entitate, la documentele sistemului de management al calității și cele ale sistemului de control intern managerial, inclusiv la procedurile în vigoare. De asemenea, prin intermediul sistemului informatic a fost prezentat angajaților și proiectul Academiei Timisene Anti-Corupție (ATAC), prin care se urmărește dezvoltarea unui instrument active de combatere a corupției la nivel local.

Protocolul încheiat între UAT Comuna Lerești și Direcția Regim de Permise și Înmatriculare a Vehiculelor Argeș, înregistrat sub nr. 1799/20.03.2018 având ca obiect realizarea schimbului de informații prin mijloace electronice interoperative sau canale de comunicare, în scopul corecției înregistrării în evidențele fiscale locale și Direcția Regim de Permise și Înmatriculări a vehiculelor a mijloacelor de transport înmatriculate.

INSTRUMENTE PENTRU PREVENIREA CORUPȚIEI

La nivelul prezentului raport, față de anul 2018, s-a remarcat o creștere a numărului de UAT-uri care au demarat sau au realizat implementarea și certificarea **Sistemului de management al calității SR EN/RO ISO 9001:2015/2016** (Consiliul Județean Teleorman în implementare, Consiliul Județean Suceava, Municipiul Dorohoi, Municipiul Huși, Municipiul Iași - recertificare, Municipiul Caransebeș, Municipiului Lugoj, Municipiului Timișoara, Municipiului Târgoviște - recertificare, Consiliul Județean Vaslui) și **Sistemului de management anti-mită SR EN/RO ISO 37001:2016/2017** (Consiliul Județean Giurgiu, Comuna Petris - jud. Arad).

A fost distribuit și completat în cadrul instituțiilor chestionarul de evaluare a cunoștințelor angajaților cu privire la cunoașterea mecanismelor de prevenire a corupției. În urma centralizării rezultatelor a fost întocmit un raport privind rezultatele obținute (primăria

Ministerul Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației

municipiului Sibiu, orașul Avrig - jud. Sibiu, comuna Șeica Mare - jud. Sibiu, primăria comunei Biertan - jud. Sibiu, CJ Alba, municipiul Aiud - jud. Alba, municipiul Sebeș - jud. Alba, comuna Fărău - jud. Alba, comuna Vințu de Jos - jud. Alba, primăria Ghimbav - jud. Brașov, primăria Măieruș - jud. Brașov, primăria comunei Ucea - jud. Brașov, comuna Viștea - jud. Brașov, comuna Bod - jud. Brașov, Consiliul Județean Covasna, municipiul Sfântu Gheorghe - jud. Covasna, comuna Dealu - jud. Harghita, comuna Lunca de Sus - jud. Harghita, comuna Brădești - jud. Harghita, comuna Deda- jud. Mureș);

Realizarea de proceduri privind indicatori anticorupție (de sistem și operaționale) după cum urmează: procedură cadouri, procedură declarație de avere și interese aleși locali, procedură declarație interese personale aleși locali, procedură evitarea incompatibilităților aleși locali, procedură evitarea conflictelor de interese , procedură declarații de avere și interese funcționari publici, procedură evitarea incompatibilității funcționari publici, procedură privind avertizarea în interes public (Consiliul Județean Sibiu, comuna Jina - jud. Sibiu, comuna Marpod - jud. Sibiu, municipiul Aiud - jud. Alba, orașul Cugir - jud. Alba, primăria Ghimbav - jud. Brașov, primăria orașului Victoria - jud. Brașov, primăria comunei Măieruș - jud. Brașov, comuna Viștea - jud. Brașov, comuna Hoghiz - jud. Brașov, comuna Poiana Mărului - jud. Brașov, municipiul Sfântu Gheorghe - jud. Covasna, Consiliul Județean Mureș, primăria comunei Zetea - jud. Harghita). La nivelul Primăriei Municipiului Aiud, jud. Alba, a fost elaborat chiar un Raport de bună practică privind mecanismul și procedurile implementate în cadrul proiectului Integritatea - condiție esențială pentru o administrație eficientă - Cod SMIS 471/117934, raport transmis MLPDA - DIBGPP în data de 24.07.2019.

Dezvoltarea unui **sistem de avertizare a iregularităților și a posibilelor fapte de corupție** - centrală digitală IP pentru linia telefonică dedicată (Consiliul Județean Sibiu); implementarea, la nivelul CJ Covasna a unui **sistem de avertizare ("whistle-blowing") a iregularităților și a posibilelor fapte de corupție** (există nr. alocat de tip tel-verde, adresa e-mail dedicată petițiilor);

Implementarea codului de conduită la nivelul instituțiilor și a unităților subordonate, inclusiv informarea angajaților cu privire la prevederile acestuia (primăria Avrig - jud. Sibiu, primăriile Chirpăr - jud. Sibiu, Marpod - jud. Sibiu, Sadu - jud. Sibiu, Consiliul Județean Brașov, orașul Victoria - jud. Brașov, comuna Hârșeni - jud. Brașov, comuna Deda- jud. Mureș);

Desemnarea consilierilor de etică (primăria municipiului Săcele - jud. Brașov, comuna Șeica Mare - jud. Sibiu, comuna Biertan - jud. Sibiu, comuna Ceru Băcăinți - jud. Alba). La nivelul primăriei municipiului Săcele s-a realizat popularizarea rolului consilierului de etică prin informări la nivelul întregului personal din cadrul instituției și crearea unei adrese de e-mail pentru a facilita comunicarea avertizor - consilierul de etică.

Implementarea sistemului de control intern managerial prin:

- inventarierea standardelor, inventarierea funcțiilor sensibile pe baza metodologiei de Management a funcțiilor sensibile, identificarea riscurilor asociate obiectivelor și activităților și întocmirea registrului riscurilor (primăria municipiului Săcele - jud. Brașov, primăria orașului Miercurea Sibiului - jud. Sibiu, primăria comunei Slimnic - jud. Sibiu, Tilișca - jud. Sibiu, orașul Ghimbav - jud. Brașov, comuna Hoghiz - jud. Brașov, comuna Lueta - jud. Harghita, comuna Zetea - jud. Harghita, orașul Iernut - jud. Mureș);
- elaborarea unei proceduri privind managementul funcțiilor sensibile: primăria comunei Viștea - jud. Brașov, primăria orașului Victoria - jud. Brașov, comuna Hoghiz - jud. Brașov, comuna Zetea - jud. Harghita.

Furnizarea în format deschis a datelor de interes public: Primăria Municipiului Sibiu, Primăria Orașului Miercurea Sibiului - jud. Sibiu, Primăria Comunei Racovița - jud. Sibiu, Orașul Cugir - jud. Alba, Orașul Victoria - jud. Brașov, CJ Covasna.

Aprobarea și implementarea **Codului de etică și de integritate al funcționarilor publici și al personalului contractual** (primăria municipiului Săcele - jud. Brașov, primăria comunei Axente Sever - jud. Sibiu, primăria comunei Slimnic - jud. Sibiu, Biertan - jud. Sibiu, Jina - jud. Sibiu, comuna Gârda de Sus - jud. Alba, comuna Gârbova - jud. Alba, comuna Horea - jud. Alba, Sălciua - jud. Alba, Unirea - jud. Alba, comuna Viștea - jud. Brașov, Consiliul Județean Mureș, primăria municipiului Târgu Mureș - jud. Mureș). La nivelul primăriei municipiului Săcele, Codul de etică și de integritate al funcționarilor publici și al personalului contractual a fost adus la cunoștința întregului personal, prin afișare, sub forma de registru la sediul instituției și postare pe pagina web oficială a acesteia, precum și într-o secțiune special creată pe rețeaua internă de transfer date între compartimentele instituției și totodată, a fost elaborată o procedură operațională pentru implementarea acestuia.

Efectuarea misiunilor de audit intern privind „Evaluarea sistemului de prevenire a corupției - anul 2019” (primăria Brașov, primăria comunei Axente Sever - jud. Sibiu, comuna Sadu - jud. Sibiu, orașul Victoria - jud. Brașov, CJ Covasna, primăria Miercurea Ciuc - jud. Harghita, primăria Târgu Mureș - jud. Mureș).

Primăria Municipiului Slobozia, Jud. Ialomița a realizat un ghid de bune practici din cadrul instituției, cu scopul de a preveni faptele de corupție și apariția conflictelor de interese, ca activitate în cadrul proiectului cu finanțare europeană „Măsuri integrate de prevenire a corupției la nivelul autorităților și instituțiilor publice din municipiului Slobozia“.

La nivelul *Primăriei Municipiului Botoșani* a fost elaborat un studiu-diagnoză ce include percepția populației municipiului cu privire la fenomenul corupției în administrația publică -

Primăria Municipiului Botoșani previne și se implică în combaterea corupției pentru servicii de calitate oferite cetățenilor.

Exemplele prezentate anterior se vor regăsi în *Harta interactivă a bunelor practici identificate în domeniul prevenirii corupției la nivelul administrației publice locale* (disponibilă la: <http://greencity.MLPDA.ro/>).

6.3. Parteneriatul pentru o Guvernare Deschisă (OGP)

În scopul informării autorităților administrației publice locale cu privire la principiile Parteneriatului pentru o Guvernare Deschisă (OGP) și măsurile cuprinse în *Planul Național de Acțiune 2018-2020 al Parteneriatului pentru o Guvernare Deschisă aplicabile*, au fost organizate 8 sesiuni de informare a reprezentanților autorităților administrației publice locale de la nivelul celor 8 regiuni de dezvoltare.

Sesiunile au fost susținute de reprezentanți ai MLPDA-DIBGPP, în colaborare cu reprezentanți ai Secretariatului General al Guvernului și invitați din cadrul organizațiilor neguvernamentale care activează în domeniu.

Imaginile 34-35. Sesiuni de informare OGP la nivel local

În cadrul celor 8 evenimente au fost dezbătute următoarele teme:

- Parteneriatul pentru Guvernare Deschisă - prezentare, priorități și oportunități pentru comunitățile și administrațiile locale;
- Recomandări privind Parteneriatul pentru Guvernare Deschisă la nivel local;
- Datele deschise;
- Standarde privind afișarea din oficiu a informațiilor de interes public și consultările publice;

- Prezentarea exemplelor de bune practici din domeniul Parteneriatului pentru Guvernare Deschisă, atât de către reprezentanții administrației publice locale, cât și de către reprezentanții organizațiilor neguvernamentale.

La finalul fiecărei sesiuni de informare, participanții au fost rugați să completeze un chestionar pe tema Parteneriatului pentru o Guvernare Deschisă la nivel local. Chestionarul tematic a fost completat de 179 dintre cei 224 participanți, ceea ce reprezintă un procent de 79,91% din totalul participanților. La nivelul DIBGPP a fost elaborat un raport de analiză a informațiilor extrase din chestionarele tematice, raport care include o serie de concluzii și recomandări, dintre care amintim:

- Promovarea pe toate căile posibile și, inclusiv prin colaborarea cu toți stakeholderii din cadrul comunității (precum ONG-uri, mediul academic sau cu profesorii din mediul rural s.a) a exemplelor de bună practică.
- Elaborarea unei platforme dedicate administrației publice locale și furnizarea de suficiente informații pentru standardizarea afișării informațiilor pe site-urile instituțiilor publice.
- Simplificarea accesului cetățenilor la serviciile administrației publice locale, cu ajutorul tehnologiei.

VII. Plan de acțiuni pentru anul 2020

Pe parcursul anului 2019, în ceea ce privește *Planul de acțiuni pentru perioada 2017-2020*²¹ pentru prevenirea corupției și promovarea integrității la nivel local, în acord cu atribuțiile DIBGPP prevăzute în *Regulamentul de organizare și funcționare a MLPDA*, în vederea implementării activităților prevăzute au fost finalizați / parcurși următorii pași:

- A fost continuată activitatea de asistență tehnică directă²² și indirectă²³ pentru implementarea măsurilor din SNA la nivelul celor 200 de unități administrativ-teritoriale identificate conform *Metodologiei privind acordarea de asistență tehnică pentru implementarea Strategiei Naționale Anticorupție (SNA) 2016-2020* (aprobată prin OMLPDA nr. 5000/2018);

²¹ Care reprezintă suita ordonată de activități destinate să ducă la continuarea demersurilor inițiate în anii anteriori pentru accelerarea implementării măsurilor preventive anticorupție la nivelul administrației publice locale, precum și al monitorizării implementării SNA 2016-2020.

²² Activitatea presupune deplasarea reprezentanților DIBGPP la sediul celor 75 de unități administrativ-teritoriale (orașe și comune) pentru sprijinirea acestora în procesul de elaborare a documentelor și punere în aplicare a măsurilor prevăzute de SNA 2016-2020.

²³ Un număr de 125 de unități administrativ-teritoriale beneficiază de serviciul de tip help-desk organizat la sediul MLPDA-DIBGPP, în cadrul căruia reprezentanții DIBGPP acordă asistență telefonică și/sau prin email în procesul de implementare a SNA.

- **A fost elaborat raportul anual de monitorizare a implementării măsurilor SNA la nivelul APL în anul 2018 (M3);**
- **Au fost derulate 90 de misiuni de evaluare tematică, prin această activitate urmărindu-se conturarea unei imagini cât mai complete a modului în care sunt aplicate măsurile preventive anticorupție la nivelul autorităților administrației publice locale;**
- **A fost organizată prima ediție a competiției „Rețeaua campionilor în domeniul integrității” de la nivelul administrației publice locale - în cadrul căreia au fost prezentate și premiate cele mai bune practici anticorupție adoptate/ implementate la nivelul autorităților administrației publice locale. Prin această activitate se urmărește dezvoltarea unei rețele de elaborare și evaluare a politicilor publice anticorupție de la nivel local.**
- **Au fost organizate 3 din cele 4 reuniuni ale Platformei administrației publice locale în scopul identificării dificultăților întâmpinate în implementarea SNA, a stabilirii măsurilor de remediere, după caz, precum și în vederea facilitării schimbului de informații și bune practici;**
- **Au fost organizate 8 sesiuni de informare a reprezentanților administrației publice locale cu privire la măsurile incluse în Planul Național de Acțiune 2016-2018 al Parteneriatului pentru o Guvernare Deschisă;**

În perioada următoare, pe lângă realizarea activităților menționate anterior, se urmărește demararea/ finalizarea celorlate activități din plan, respectiv:

- **Realizarea indexului integrității în cadrul administrației publice locale;**
- **Dezvoltarea și elaborarea de ghiduri și alte instrumente specifice în activitatea de prevenire a incidentelor de integritate;**
- **Identificarea, pe fiecare tip de unitate administrativ-teritorială a procedurilor administrative care sunt cele mai vulnerabile la corupție;**
- **Realizarea unui studiu privind percepția publică referitoare la efectele măsurilor anticorupție la nivelul administrației publice locale;**
- **Realizarea unei analize sociologice cu privire la percepția funcționarilor din cadrul/ din coordonarea/ din subordinea/ de sub autoritatea MLPDA și din administrația publică locală cu privire la măsurile anticorupție;**
- **Derularea unei campanii de conștientizare a corupției și educație (în rândul aleșilor locali și a personalului din administrația publică locală, precum și la nivelul personalului din cadrul/ din coordonarea/ din subordinea/ de sub autoritatea MLPDA);**

- **Organizarea a 8 sesiuni de instruire** a angajaților din administrația publică locală și din cadrul/ din coordonarea/din subordinea/ de sub autoritatea MLPDA și a aleșilor locali în domeniul integrității (prevenirea și sancționarea faptelor de corupție, conflicte de interese, incompatibilități, declararea averilor și intereselor etc.) - minim 200 persoane instruite.

Pentru realizarea acestor activități trebuie regândite modalitățile de organizare a acestora, ca urmare a restricțiilor și măsurilor de prevenție în contextul pandemiei de COVID-2 (de exemplu, se are în vedere derularea *on line* a evenimentelor).

VIII. Concluzii și recomandări

Având în vedere aspectele semnalate în secțiunile anterioare ale acestui raport, se desprind o serie de concluzii și recomandări, după cum urmează:

Concluzii:

- **Gradul de aderare la valorile SNA 2016-2020 a crescut semnificativ față de ciclul strategic anterior, de la 16,17% la 53,28%**. Chiar dacă față de anul 2018 se constată o creștere a gradului de raportare cu doar 3,4%, apreciem **situația raportării aferente noii perioade de raportare ca fiind preponderent pozitivă, cu creșteri constante, anuale de aproximativ 4% pe an a gradului de aderare: de la 41,79% (M1), la 45,20% (M2), 49,88% (M3), respectiv 53,28% (prezentul M)**.

Rata de completare a raportului anual de autoevaluare (Anexa nr.3 din H.G. nr. 583/2016) a crescut cu 5% în anul 2019 (respectiv 26,33% din totalul de 3228 de unități administrativ-teritoriale au transmis documentul) față de anul 2018 în care a existat o creștere de 11,37%, dar este încă scăzută față de cea aferentă ciclului strategic anterior (31,72% în anul 2015).

Recomandare:

- **Continuarea eforturilor depuse de către reprezentanții MLPDA în vederea promovării măsurilor preventive anticorupție și sprijinirea autorităților administrației publice locale în procesul de punere a lor în aplicare.**

Concluzii:

- **Rata de raportare crește semnificativ, în funcție de tipul de UAT, de la comune la consilii județene;** această concluzie a fost consemnată atât în M1, M2 și M3 aferent SNA 2016-2020, cât și în R3 și R4 aferente SNA 2012-2015.
- **Ca și în anii anteriori se constată diferențe majore între anumite județe,** de aproape 40 de procente grad de raportare a unui anumit document; acest aspect este reliefat și în rapoartele anterioare (M3, M2, M1, R4, R3). Și la nivelul anului 2019, după cum a fost consemnat și în cadrul rapoartelor de monitorizare anterioare, sunt înregistrate discrepanțe între gradul de aderare la nivelul diferitelor tipuri de UAT-uri.

Coroborând datele rezultate ca urmare a analizei realizate la secțiunea IV, privind diferențele între rata de raportare corespunzătoare fiecărui tip de UAT (semnificativ descrescătoare de la consilii județene la comune) cu informațiile extrase din rapoartele narative (referitoare la dificultățile întâmpinate în administrația publică locală, respectiv bunele practici înaintate), se poate afirma faptul că **analiza calitativă susține informațiile cantitative.**

Recomandări:

- **Construirea unor direcții de comunicare între MLPDA-DIBGPP și reprezentanții autorităților administrației publice locale adaptate specificului fiecărui tip de UAT** care pot contribui, în timp, atât la creșterea gradului de raportare și implementare a măsurilor de prevenire a corupției la nivel local din punct de vedere cantitativ și calitativ, cât și la educarea autorităților în vederea autopromovării. Având în vedere concluziile consemnate în rapoartele anterioare de monitorizare și ținând cont de caracteristicile și nevoile celor patru tipuri de UAT-uri care formează publicul țintă al DIBGPP, este recomandat ca în anii următori activitatea de asistență tehnică susținută de responsabilii de regiune desemnați de MLPDA cu monitorizarea implementării strategiei la nivel local să fie una adaptată specificului fiecărui segment în parte, inclusiv din punctul de vedere al canalului de comunicare utilizat.
- **Continuarea implementării activităților prevăzute în Planul de acțiuni 2017-2020 în vederea îmbunătățirii gradului de implementare a măsurilor de prevenire a corupției la nivelul autorităților administrației publice locale, creșterii gradului de conștientizare a efectelor corupției la nivelul personalului aferent și consolidării cunoștințelor și competențelor acestuia în ceea ce privește prevenirea corupției.**

Concluzie:

- În ceea ce privește implementarea măsurilor preventive anticorupție, de transparență instituțională și decizională și de bună guvernare, se constată ca și în anii anteriori faptul că nu există o cultură a autopromovării, un interes pentru mediatizarea și popularizarea, pe toate canalele de comunicare posibile, a acelor aspecte pozitive din propria activitate, ce pot constitui atât soluții binevenite pentru alte administrații, dar și vectori pentru îmbunătățirea percepției cetățenilor cu privire la activitatea administrației locale.

Recomandare:

- Continuarea, cu cel puțin o ediție per an, a Competiției „*Rețeaua campionilor în domeniul integrității*”, inițiativă de un real succes a MLPDA, menită a identifica și promova inovația și calitatea la nivelul administrației publice locale, astfel încât experiența și rezultatele remarcabile ale primăriilor și consiliilor județene să devină cunoscute la nivelul întregii administrații publice locale românești, dar mai ales în rândul cetățenilor.

Concluzie:

- Abordarea formală a problematicii SNA, pe de o parte, și informarea/ instruirea precară în domeniu a personalului din administrația publică locală, pe de altă parte, rămân în continuare deficiențe de abordat în procesul de prevenire a corupției la nivel local.

Recomandări:

- Instruirea personalului din cadrul autorităților locale, astfel încât acesta să înțeleagă și să aplice corect măsurile și instrumentele de lucru (metodologia de identificare a riscurilor și vulnerabilităților la corupție), în caz contrar existând riscul ca acțiunile întreprinse să aibă un caracter formal, iar demersurile inițiate să fie ineficiente.
- Punerea în discuție și stabilirea, dacă va fi cazul, a unor eventuale condiționări a alocării fondurilor publice către autoritățile administrației publice locale de îndeplinirea anumitor prevederi cuprinse în Strategia Națională Anticorupție, recomandare care rezultă din raportul de audit public intern realizat în cursul anului 2019 la nivelul Direcției Integritate, Bună Guvernare și Politici Publice din MLPDA.

Faptul că actualul exercițiu financiar 2014-2020 al UE a permis consiliilor județene și primăriilor de municipii accesarea de fonduri nerambursabile, prin POCA, în vederea implementării măsurilor prevăzute de SNA 2016-2020, are reverberențe pozitive în ceea ce

Ministerul Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației

privește creșterea gradului de informare cu privire la integritate și prevenirea corupției în funcția publică. Acțiunile organizate de MLPDA au stârnit interesul autorităților administrației publice locale vizate. Din feedback-ul scris și/sau din opiniile exprimate în mod direct atât de către participanții la sesiunile de instruire și formare, cât și de personalul de la nivelul instituțiilor care beneficiază de asistență directă și indirectă, se constată **că acțiunile MLPDA și-au atins scopul pentru care au fost inițiate**. Astfel, au fost clarificate unele aspecte, teoretice și practice, considerate de responsabilii SNA de la nivel local, anterior interacțiunii cu responsabilii de regiuni de la nivelul MLPDA, ca fiind anevoioase/ neclare/ dificil de implementat.